

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
NÁRODOHOSPODÁRSKA FAKULTA

Evidenčné číslo: 101007/I/2018/1406764942

**PODMIENKY ÚVEROVANIA MALÝCH
A STREDNÝCH PODNIKOV NA SLOVENSKOM
BANKOVOM TRHU**

Diplomová práca

2018

Alena Kojdiaková, Bc.

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
NÁRODOHOSPODÁRSKA FAKULTA**

**PODMIENKY ÚVEROVANIA MALÝCH
A STREDNÝCH PODNIKOV NA SLOVENSKOM
BANKOVOM TRHU**

Diplomová práca

Študijný program: Bankovníctvo

Študijný odbor: Financie, bankovníctvo a investovanie

Školiace pracovisko: Katedra bankovníctva a medzinárodných financií

Vedúci záverečnej práce: Ing. Ctibor Pilch

Bratislava 2018

Alena Kojdiaková, Bc.

Zadanie

Pod'akovanie

Touto cestou by som sa rada pod'akovala môjmu vedúcemu diplomovej práce Ing. Ctiborovi Pilchovi za jeho pomoc, poskytnuté rady a odborné vedenie poskytnuté pri vypracovávaní mojej práce. Taktiež by som chcela pod'akovať zamestnancom bánk za pomoc a konzultácie pri získavaní potrebných informácií do diplomovej práce.

ABSTRAKT

KOJDIAKOVÁ, Alena: *Podmienky úverovania malých a stredných podnikov na slovenskom bankovom trhu*. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Národohospodárska fakulta; Katedra bankovníctva a medzinárodných financií. – Vedúci záverečnej práce: Ing. Ctibor Pilch. – Bratislava: NHF EU, 2018, 74 s.

Cieľom diplomovej práce je porovnať získané podmienky poskytnuté vybranými bankami pre malý alebo stredný podnik, rovnako ako vymedziť pojem malý a stredný podnik a definovať ich funkcie v ekonomike. Cieľom tejto práce je aj rozobrať úvery, ktoré banka poskytuje a úverový proces. Práca je rozdelená do 5 kapitol. Obsahuje 16 grafov a 28 tabuliek. Prvá kapitola je venovaná pojmu a rozdeleniu podnikov, charakteristike malého a stredného podniku, jeho funkciám v ekonomike, úverom poskytovaným bankou a úverovému procesu s finančnou analýzou.

V ďalšej časti sa charakterizujú hlavné a vedľajšie ciele. V tretej kapitole sú popísané metódy použité v práci a postup pri jej písaní.

V štvrtej časti sú charakterizované úvery poskytované vybranými bankami, je tu charakterizovaný aj vybraný podnik a je tu aj finančná analýza podniku.

Záverečná kapitola práce je venovaná porovnaniu podmienok, ktoré by daný podnik dostal na investičný a kontokorentný úver.

Výsledkom riešenia danej problematiky je porovnanie, ktorý úver je pre podnik najvýhodnejší.

Kľúčové slová: malý a stredný podnik, podmienky úveru, banka, investičný úver, kontokorent

ABSTRACT

KOJDIAKOVÁ, Alena: *Lending conditions to small and medium enterprises on bank market of Slovakia*. – University of Economics in Bratislava. The Faculty of National Economy; Department of Banking and International Finance. – Supervisor: Ing. Ctibor Pilch. – Bratislava: NHF EU, 2018, 74 p.

The main objective of the diploma thesis is to compare conditions of lending to the small or medium enterprise and the definition of the small and medium enterprises, their functions in economy. The aim of the thesis is to define loans provided by banks and loan process. The thesis is divided into 5 chapters. It includes 16 graphs and 28 tables.

The first chapter is devoted to the concept and division of the enterprises, the characteristics of small and medium-sized enterprise, its functions in the economy, loans provided by banks, loan process and financial analysis.

Next chapter defines main and partial objectives. In the third chapter are described methods used in the thesis.

In the fourth chapter are described loans provided by selected banks for small and medium enterprises. In this chapter is also described selected enterprise and his financial analysis.

Final chapter is devoted to the comparison of conditions provided for the investment loan and overdraft.

The result of the thesis is the comparison of which loan is the best for the enterprise.

Keywords: small and medium enterprises, loan conditions, bank, investment loan, permitted overdraft

OBSAH

ABSTRAKT	5
ABSTRACT	6
OBSAH	7
ZOZNAM TABULIEK A GRAFOV	9
Úvod	10
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí	11
1.1 Typy podnikov	11
1.2 Vymedzenie pojmu malý a stredný podnik.....	13
1.2.1 Ekonomické prostredie malých a stredných podnikov	14
1.2.2 Funkcie malých a stredných podnikov.....	16
1.3 Zdroje financovania malých a stredných podnikov	17
1.4 Banka a bankové operácie.....	19
1.4.1 Úverové produkty bánk.....	20
1.5 Úverový proces	23
1.6 Analýza bonity klienta banky.....	25
2 Cieľ práce	31
3 Metodika práce a metódy skúmania	32
4 Výsledky práce	33
4.1 Charakteristika podnikateľského subjektu	33
4.2 Ponuky úverov od bankových inštitúcií	34
4.2.1 Úvery ponúkané Slovenskou sporiteľňou, a.s.....	35
4.2.2 Úvery ponúkané Tatrabankou, a.s.	41
4.2.3 Úvery poskytované Československou obchodnou bankou	44
4.3 Analýza podmienok úverov ponúkaných podniku.....	48
4.4 Finančná analýza podniku.....	49
5 Diskusia	57
Záver	69
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	71
Internetové zdroje:	72
Iné: 72	

ZOZNAM TABULIEK A GRAFOV

- Tabuľka 1: Rozdelenie podnikov podľa počtu zamestnancov
- Tabuľka 2: Rozdelenie malých a stredných podnikov do roku 2005
- Tabuľka 3: bariéry rozvoja malých a stredných podnikov
- Tabuľka 4: Finančné zdroje podniku
- Tabuľka 5: Investičné úvery pre podnikateľský úver
- Tabuľka 6: Porovnanie investičných úverov
- Tabuľka 7: Výpočet likvidity 1. stupňa
- Tabuľka 8: Výpočet likvidity 2. stupňa
- Tabuľka 9: Výpočet pohotovej likvidity
- Tabuľka 10: Výpočet doby inkasa pohľadávok
- Tabuľka 11: Výpočet doby splatnosti záväzkov
- Tabuľka 12: Výpočet rentability aktív
- Tabuľka 13: Výpočet rentability tržieb
- Tabuľka 14: Výpočet rentability výnosov
- Tabuľka 15: Výpočet krytia úrokov 1
- Tabuľka 16: Výpočet krytia úrokov 2
- Tabuľka 17: Porovnanie úrokovej sadzby investičného úveru
- Tabuľka 18: Porovnanie výšky úrokov investičného úveru
- Tabuľka 19: Porovnanie mesačnej splátky investičného úveru
- Tabuľka 20: Porovnanie ceny úveru investičného úveru
- Tabuľka 21: Porovnanie poplatku za spracovanie investičného úveru
- Tabuľka 22: Porovnanie mesačného poplatku investičného úveru
- Tabuľka 23: Porovnanie sumy poplatkov investičného úveru
- Tabuľka 24: Porovnanie celkovej výšky úveru investičného úveru
- Tabuľka 25: Porovnanie úrokovej sadzby kontokorentného úveru
- Tabuľka 26: Porovnanie poplatku za spracovanie kontokorentného úveru
- Tabuľka 27: Porovnanie mesačného poplatku kontokorentného úveru
- Tabuľka 28: Porovnanie sumy poplatkov kontokorentného úveru

- Graf 1: Likvidita 1. stupňa
- Graf 2: Likvidita 2. stupňa
- Graf 3: Pohotová likvidita
- Graf 4: Doba inkasa pohľadávok
- Graf 5: Doba splatnosti záväzkov
- Graf 6: Rentabilita aktív
- Graf 7: Rentabilita tržieb
- Graf 8: Rentabilita výnosov
- Graf 9: Krytie úrokov 1
- Graf 10: Krytie úrokov 2
- Graf 11: Úroková sadzba investičných úverov
- Graf 12: Výška úrokov investičných úverov
- Graf 13: Mesačná splátka investičných úverov
- Graf 14: Celková výška investičného úveru
- Graf 15: Výška poplatkov za spracovanie investičných úverov
- Graf 16: Výška mesačných poplatkov investičných úverov

Graf 17: Suma poplatkov investičných úverov

Graf 18: Výška investičných úverov

Graf 19: Výška úrokovej sadzby kontokorentných úverov

Graf 20: Výška poplatkov za spracovanie kontokorentných úverov

Graf 21: Výška mesačných poplatkov kontokorentných úverov

Graf 22: Výška poplatkov kontokorentných úverov

Obrázok 1 : Zdroje financovania malých a stredných podnikov z hľadiska tradície ich využívania

Úvod

Vo vyspelých ekonomikách tvoria malé a stredné podniky viac ako 99 % zo všetkých podnikov. Ich význam vzrástol po ukončení hospodárskej krízy. So svojou veľkosťou sú jednými z najlepších inovátorov v ekonomike a zastupujú viaceré funkcie. Problémom pre malé a stredné podniky je najmä získavanie kapitálu. Aj keď môžu získavať kapitál pomocou fondov a grantov, najväčším zdrojom na získanie kapitálu sú pre malé a stredné podniky úvery od bánk.

Táto práca je zameraná na porovnanie podmienok, ktoré by dostal malý alebo stredný podnik na úver. Na porovnanie týchto podmienok je potrebné si najprv charakterizovať pojmy spájajúce sa s touto problematikou.

Prvá kapitola tejto práce je venovaná charakteristike pojmov malý a stredný podnik, ich funkciám a významu v ekonomike, ako aj typom úverov, ktoré poskytuje banka svojim klientom.

Praktickú časť práce sme venovali rozpisaniu typov a podmienok poskytovaných vybranými bankami pre podniky a charakteristike podniku. V tejto časti je aj finančná analýza podniku.

Ďalšia časť práce je venovaná porovnaniu už konkrétnych podmienok, ktoré banky ponúkli podniku pre investičný a kontokorentný úver.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

V tejto časti diplomovej práce sa budeme venovať definovaniu základných a hlavných pojmov pre túto prácu, a to definícií pojmu malý a stredný podnik, ich funkciám a významu v ekonomike ako aj zdrojmi financovania pre dané subjekty.

Pred tým ako si charakterizujeme pojem malý a stredný podnik, by sme sa mali venovať aj pojmu podnik a rôznym kritériám rozdelenia podnikov. Podnik máme definovaný aj v Obchodnom zákonníku Slovenskej republiky ako:

„Podnikom sa na účely tohto zákona rozumie súbor hmotných, ako aj osobných a nehmotných zložiek podnikania. K podniku patria veci, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré patria podnikateľovi a slúžia na prevádzkovanie podniku alebo vzhľadom na svoju povahu majú tomuto účelu slúžiť.“¹

1.1 Typy podnikov

Podnik možno rozdeliť podľa rozdielnych kritérií:

1. Podľa právnej formy podniku: podľa právnej formy podnikania sa podniky delia na:
  - Podniky jednotlivca – tu sa radia podniky živnostníkov upravené Živnostenským zákonom a podniky jednotlivcov
  - Obchodné spoločnosti – medzi personálne obchodné spoločnosti sa radia verejná obchodná spoločnosť a komanditná spoločnosť, a kapitálové obchodné spoločnosti, kde sú spoločnosť s ručením obmedzeným a akciová spoločnosť
  - Družstvá- zakladané za účelom podnikania alebo na zabezpečenie iných potrieb členov družstva
2. Podniky podľa charakteru konečných výrobkov – podniky sa podľa charakteru výrobkov delia na podniky poskytujúce tovary a poskytujúce služby

---

¹ Obchodný zákonník účinný od 1.1.2017 (zákon 513/1991 Zb.). Dostupné na: <http://www.szok.sk/content/szok/_files/legislativa/513_1991_zz_20170101.pdf>. [cit. 3.6.2017]

- Výrobné podniky – podniky vyrábajúce tovary sa môžu deliť z viacerých spôsobov
Podniky prvovýroby: ťažobné, poľnohospodárske, lesné, energetické podniky, podniky lovu a rybolovu
Podniky druhovýroby: tu sa radí výroba investičných a spotrebných tovarov, napríklad stavebné a strojárské podniky
- Nevýrobné podniky – podniky poskytujúce služby, kde sa radia dopravné podniky, obchodné podniky, poisťovacie podniky, bankové podniky, cestovné podniky a podniky služieb

3. Podniky podľa vlastníctva

- Súkromné – súkromné podniky majú pevne definovaného vlastníka, či už je to právnická alebo fyzická osoba
- Verejné – vlastníkom je buď štát alebo subjekt verejnej správy
- Zmiešané podniky – u zmiešaných podnikov sa jedná o kombináciu predchádzajúcich dvoch typov a časť podniku je vlastnená štátom a časť súkromnou vlastníkom

4. Podľa financovania podniku

- Ziskové – so zameraním na tvorbu zisku, podniky používajú zisk na rozvoj podniku a pre vlastníkov osobný prospech
- Neziskové – financované z verejných financií ako príspevkové organizácie a rozpočtové organizácie

5. Podľa veľkosti podniku – podľa veľkosti môžeme deliť podniky buď podľa kvantitatívneho alebo kvalitatívneho kritéria, väčšinou sa rozdeľuje podľa kvantitatívnych kritérií a:

- mikropodnik
- malý podnik
- stredný podnik
- veľký podnik²³

² ŠULAJOVÁ, I., KRÁLIK, J. 1997. *Podnik v trhovej ekonomike*. Banská Bystrica : UMB. 1997., s.11

³ KUPKOVIČ, M. et al. 2003. *Podnikové hospodárstvo*. Bratislava : Sprint dva, 2003. s.61

1.2 Vymedzenie pojmu malý a stredný podnik

Z pohľadu vyspelých ekonomík tvoria malé a stredné podniky väčšinovú časť podnikateľského prostredia v danej ekonomike. Pokiaľ do tejto kategórie zarátame aj mikro podniky, tvoriace prevažnú časť daného počtu, ostane nám iba necelé 1% veľkých podnikov v ekonomike. Pri pohľade na analýzu malých a stredných podnikov za rok 2016, tak je veľkých podnikov iba 0,1%.⁴

Malý a stredný podnik môžeme definovať z rôznych hľadísk, kvantitatívneho, ale aj kvalitatívneho. Pokiaľ berieme hľadisko kvantitatívne, tak podnik rozdeľujeme hlavne podľa počtu zamestnancov. Pokiaľ máme malý a stredný podnik, tak ten nemôže mať počet zamestnancov väčší ako 250, ročný obrat týchto podnikov nesmie presiahnuť 50 miliónov, a/alebo ich celková ročná bilancia nepresiahne 43 miliónov Eur ročne. Tieto podniky môžeme teda ešte podľa počtu zamestnancov ďalej rozdeliť na mikro, malé a stredné. Toto delenie je v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 1: Rozelenie podnikov podľa počtu zamestnancov

Podnik	Počet zamestnancov	Ročný obrat	Ročná súvaha
Mikro	1-9	≤ 2 000 000 Eur	≤ 2 000 000 Eur
Malý	10-49	≤ 10 000 000 Eur	≤ 10 000 000 Eur
Stredný	50-249	≤ 50 000 000 Eur	≤ 43 000 000 Eur

Zdroj: Dostupné online na: <oms.apvv.sk/docs/ncp/bio/smes.doc>. [cit. 6. 2.2017]

Zjednotenie definície MSP nastalo v odporúčaní Európskej komisie 2003/361/ES v máji 2003 o definícii mikro, malých a stredných podnikov, ktoré neskôr v roku 2005 nadobudlo platnosť. V tomto odporúčení je definícia podniku nasledovná:

„Za podnik sa považuje každý subjekt, ktorý vykonáva hospodársku činnosť, bez ohľadu na jeho právnu formu. Patria sem najmä samostatne zárobkovo činné osoby a

⁴ Dostupné online na:

<http://www.sbagency.sk/sites/default/files/image/msp_v_cislach_v_roku_2016_final_v_20_10_2017_002.pdf> [cit. 16.11.2017]

rodinné podniky, ktoré vykonávajú remeselnícke alebo iné činnosti, a partnerstvá alebo združenia, ktoré pravidelne vykonávajú hospodársku činnosť.“⁵

Delenie malých a stredných podnikov pred rokom 2005 je zobrazené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 2: Rozdelenie malých a stredných podnikov do roku 2005

Podnik	Počet zamestnancov	Ročný obrat	Ročná súvaha
Malý	Do 50	≤ 7 000 000 Eur	≤ 80 000 000 Eur
Stredný	Do 250	≤ 40 000 000 Eur	≤ 27 000 000 Eur

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: MAJKOVÁ SOBEKOVÁ M. 2011. *Ako financovať malé a stredné podniky*. Bratislava: Iura Edition, 2011. 13 s.

Do konkrétnej kategórie môžeme daný podnik zaradiť, ak spĺňa ako hlavné kritérium počet zamestnancov a spĺňa pritom aj jedno z dodatočných kritérií, ktorými sú ročný obrat a celková ročná súvaha. Malé podniky sú väčšinou vlastnené jednotlivcami, jednotlivcom s tichým spoločníkom alebo malým počtom vlastníkov.

1.2.1 Ekonomické prostredie malých a stredných podnikov

Jedným zo základných predpokladov podporujúcim rozvoj malých a stredných podnikov je externé prostredie podporujúce podnikanie. Externé prostredie musí umožniť rozvoj podnikateľským aktivitám, musí byť zdrojom podnikateľských príležitostí a poskytovať priestor pre podnikateľské aktivity, a byť aj neisté a byť zdrojom rizík.⁶

V tejto časti práce sa budeme zaoberať bariérami brániacimi rozvoju malých a stredných podnikov. Malé a stredné podniky sa stretávajú s rôznymi výhodami a nevýhodami ich podniku. Medzi výhody malých a stredných podnikov patrí:

⁵ Odporúčanie komisie 2003/361/ES, publikované Official Journal of the European Union L124, 20. mája 2003, s. 36

⁶ MÍKA, Vladimír. *Mikroekonómia*. Žilina: Žilinská univerzita v Žiline. 2005, s. 103

- prispôsobivosť podmienkam dopytu – menšie podniky sa ľahšie prispôsobujú zmene v dopyte ako aj ekonomických podmienok na trhu či zmeniť predmet podnikania
- kontakt so zákazníkmi – podniky majú užší kontakt so svojimi zákazníkmi, často sú to stáli zákazníci a vyhovieť aj mimoriadnym podmienkam stanovených zákazníkom
- jednoduchšia organizačná štruktúra – vychádza z menšieho počtu zamestnancov
- užšia špecializácia – možnosť inovácie a prispôsobenia procesov výroby potrebám trhu, ktoré sú však pre veľký podnik neefektívna, poskytovanie kvalitnejších služieb
- menší počet riadiacich funkcií – stráca sa neprehľadnosť vedenia, rýchlejší prenos príkazov,
- kreativita pri koordinácii a kontrole pri výrobných procesoch
- bližší vzťah so zamestnancami – neformálnejšie vzťahy umožňujú ľahšie riešenia problémov s personálom, malé a stredné podniky sú často rodinne založené, čím je ľahšia možnosť zastúpenia v prípadoch potreby, pri zamestnaneckých problémoch to však sťažuje ich riešenie⁷

Medzi nevýhody sa radí:

- horší prístup ku kapitálu – nedostatok financií na výskum
- menší počet odberateľov vzhľadom na predaj skôr na lokálnych trhoch
- ťažšie podmienky presadenia sa na zahraničné trhy
- vysoké prevádzkové a výrobné náklady – predraženie výrobkov kvôli nevyužitiu plných kapacít strojov, spotreba materiálu a objednávky v menších množstvách
- silná konkurencia na trhu
- nedostatočné manažérske schopnosti vedenia – zanedbané podnikateľské plánovanie a preťaženie pracovníkov vo vedení firmy⁸

Obmedzený prístup k finančným, úverovým zdrojom je zapríčinený najmä vysokou rizikovosťou malých a stredných podnikov. Vysokú rizikovosť malých a stredných podnikov zapríčiňuje najmä obmedzená schopnosť ručenia podniku, kvôli čomu sa

⁷ HUDEC, Milan. *Organizácia a riadenie malých a stredných podnikov*. R.G.T. PRESS, 1999, s. 14-15.

⁸ ŽIVĚLOVÁ, Iva –ZACHOVÁ Jaroslava. *Živnostenské podnikání*. Brno: B.I.B.s, 2002, s. 9-10.

stretávajú podniky s problémami pri získavaní zdrojov a komerčných úverov, ktoré musia získať za zhoršených a menej výhodných podmienok aj napriek možného rentabilného podnikateľského zámeru.

Bariéry sa teda môžu rozdeliť na externé alebo objektívne, ktoré zabraňujú rozvoju podniky z príčin poskytnutých vonkajším prostredím a interné, subjektívne vychádzajúce z podstaty podniku delenie sa nachádza v nasledujúcej tabuľke:

Tabuľka 3: bariéry rozvoja malých a stredných podnikov

Externé bariéry	Interné bariéry
Legislatíva znevýhodňujúca malý a stredný podnik	Slabé ekonomické vzdelanie manažérov
Horší prístup ku kapitálu	Psychologické bariéry
Nestabilné právne prostredie	Negatívny vzťah k riziku
Slabá štátna podpora	
Byrokracia	
Nestabilné makroekonomické podmienky	

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa MÍKA, V. Mikroekonómia.

1.2.2 Funkcie malých a stredných podnikov

Ako sme spomínali v predchádzajúcej časti, malé a stredné podniky majú svoje výhody aj nevýhody, sú však zdrojom nových produktov, rastu, znižujú nezamestnanosť v krajine, vzhľadom na ich veľký počet a sú jednou z najdôležitejších častí národného hospodárstva. Malé a stredné podniky majú teda ekonomickú, politickú aj spoločenskú funkciu. Tieto tri funkcie spolu tvoria kvantitatívnu dimenziu, ktorá je charakterizovaná podielom na tvorbe HDP, na zamestnanosti, tržbami a inými prínosmi.

a) Ekonomická funkcia

- Tvorba konkurencie
- Pomoc s riešením hospodárskej krízy
- Rast národného hospodárstva

b) Spoločenská funkcia

- Tvorba vhodnej klímy – spoločenská a sociálna
- Pracovné a spoločenské uplatnenie obyvateľstva

- Udržanie životného prostredia
- c) Politická funkcia
  - Stabilizácia spoločenského poriadku – zníženie miery zásahov štátu do ekonomiky⁹

1.3 Zdroje financovania malých a stredných podnikov

Aj keď sú malé a stredné podniky a ich rozvoj centrom podpory mnohých štátov, podnikatelia čelia rôznym prekážkam pri ich financovaní. Stretávajú sa s prísnejšími podmienkami poskytnutia úveru, ako aj vyššími úrokovými sadzbami v porovnaní s veľkými spoločnosťami, čím sú pri získavaní financií a alternatívnych metód financovania v nevýhode.

Podnik potrebuje a spotrebúva zdroje pri svojom založení ako aj pri svojej prevádzke, či rozvoji podniku. Zdroje delíme podľa času, zdroja a podľa vlastníka. Členenie podľa Vlachynského a kol. 2006 je v nasledujúcej tabuľke:

Tabuľka 4: Finančné zdroje podniku

Finančné zdroje Členenie	Zisk	Odpisy	Vklady vlastníkov	Finančná pomoc	Dlhodobé a strednodobé úvery a záväzky	Krátkodobé úvery a záväzky
Podľa času	trvalé				dlhodobé	krátkodobé
Podľa zdroja	interné		externé			
Podľa vlastníka	vlastné			cudzie		

Zdroj: Vlachynský, K. a kol. 2006. Podnikové financie. 48 s

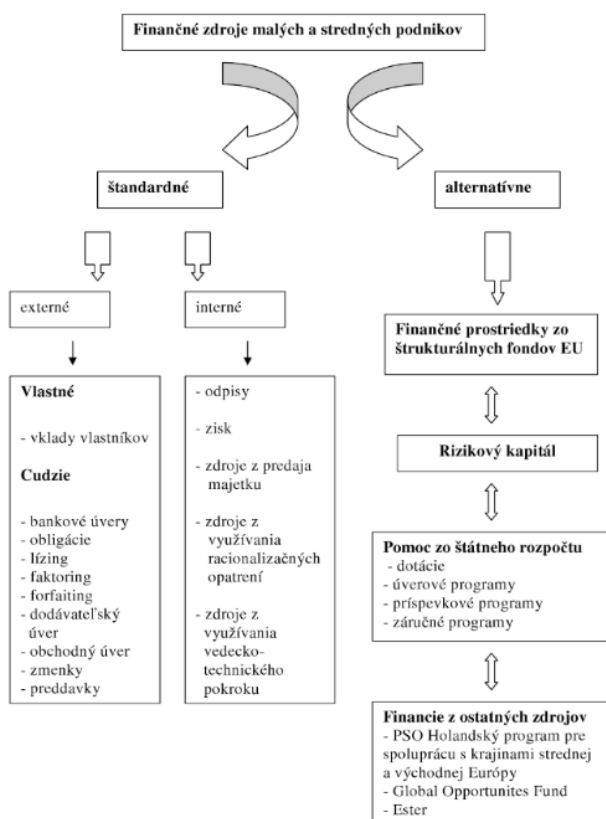
Podnik má aktíva trvalé, ktoré sú dlhodobé a neobežné a dočasné, teda krátkodobé, obežný majetok. Trvalé aktíva majú svoju stálu výšku, ich veľkosť v čase bez vplyvu spoločnosti je skoro nemenná. Najväčšie zmeny tu nastávajú vo výške trvalých obežných aktív, ktoré pri dobrom podnikaní a zvyšovaním efektivity podnikania a výroby časom stále rastú, čím sa musí zvyšovať aj zásoby a pohľadávky, predstavujúce zmeny a výkyvy v zákazníckych objednávkach.

⁹ MARKOVÁ, V. 2000. Faktory ovplyvňujúce rozvoj malých a stredných podnikov. Banská Bystrica : UMB EF, 2000. s 19..

Z rozdelenia majetku nám vychádza aj delenie kapitálu, vzhľadom na to, že oba dva druhy majetku budú financované iným zdrojom. Trvalý majetok bude financovaný prostredníctvom trvalých zdrojov. Takto budú financované stále aktíva a trvalá časť obežných aktív. Dočasné zdroje potom financujú dočasné aktíva.

Na financovanie malých a stredných podnikov sa môžu použiť aj alternatívne zdroje financovania. Širšie rozdelenie finančných zdrojov pre malé a stredné podniky je zobrazené na obrázku.

Obrázok 1 : Zdroje financovania malých a stredných podnikov z hľadiska tradície ich využívania

Zdroj: SOBEKOVÁ-MAJKOVÁ, M. *Možnosti financovania malých a stredných podnikov v SR*. Brno: Tribun EU, 2008, s. 44

Podnik si vyberá, akým štýlom financovania svojho podnikania sa uberie, môže sa teda vybrať po klasickej ceste a vybrať si štandardné formy financovania a teda externé

a interné zdroje. Tento štýl financovania je na Slovensku najbežnejší. Alternatívne formy financovania sú u nás využívané menej.

V práci sa zameriame na financovanie podniku pomocou cudzích zdrojov poskytovaných podniku bankou.

1.4 Banka a bankové operácie

V začiatku tejto časti si definujeme, čo je to vlastne komerčná banka.

„komerčné banky sú inštitúcie, ktorých základná národohospodárska funkcia spočíva v sprostredkovaní ponuky a dopytu po peniazoch, akumulovaní a znovurozdeľovaní finančných zdrojov.“¹⁰

Banka poskytuje finančné služby so zámerom získania zisku. Banky podliehajú prísnej regulácii na národnej aj medzinárodnej úrovni, kde je snaha neohroziť stabilitu finančného sektora.

Medzi základné funkcie bánk patrí prijímanie vkladov, poskytovanie úverov, sprostredkovanie platobného styku, obchody na kapitálovom trhu, ako aj poradenstvo a iné. Banka vykonáva aktívne a pasívne obchody, pomocou ktorých plní svoje funkcie.

Aktívne obchody banky sa ukazujú v účtovných výkazoch na aktívnej strane, patrí sem poskytovanie úverov alebo investovanie. Banka je pri týchto obchodoch veriteľom, ktorý požičal svojim klientom finančné prostriedky, za čo získa úrok.

Pasívne obchody sú zobrazené v pasívach banky, banka vystupuje pri týchto úveroch ako dlžník. Medzi tieto obchody patrí príjem vkladov, emisia dlhopisov banky, či úver od inej banky.

Banka ponúka produkty svojim klientom, pričom každá skupina klientov je jedinečná a produkty pre nich ponúkané sa odlišujú. Klientov vieme rozdeliť na:

---

¹⁰ PAULÍK Dušan a kol.. *Základy financií a meny*. Bratislava: Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave. 2012. 67 s.

- Individuálnych klientov – klienti jednotlivci kde patria úvery a účty pre jednotlivcov. Patria sem napríklad úvery pre deti, študentov, seniorov, ale aj bežné účty.
- Podnikateľov – medzi podnikateľov sú zväčša zaradovaní živnostníci a slobodné povolania.
- Firmy – medzi firmy sú radené hlavne malé a stredné podniky.
- Korporácie – v tejto kategórii sa najčastejšie nachádzajú veľké a medzinárodné firmy.
- Individuálnych klientov.

1.4.1 Úverové produkty bánk

Úvery ponúkané bankou je možné členiť podľa viacerých kritérií, tieto členenia pomáhajú banke posúdiť podmienky, ktoré danému úveru poskytne.

Banka ponúka svojim klientom tieto druhy bankových úverov: kontokorentný úver, eskontný úver, spotrebný úver, lombardný úver, akceptačný a avalový úver, emisnú pôžičku, úverový úpis, hypotekárny úver, komunálny úver, faktoring a forfaiting.

Bankové úvery: úver je akt alebo činnosť, pri ktorej sa požičiavajú peniaze, majetok alebo iné hmotné aktíva druhej strane s neskorším vrátením základnej čiastky spolu s úrokmi a inými poplatkami. Úver môže byť poskytnutý jednorázovo alebo po otvorenú dobu až do výšky dohodnutej sumy.¹¹

Jedným z členení úverov je členenie podľa účelu úveru, kde je možné ich členiť na úvery spotrebné, prevádzkové, sezónne, investičné, preklenovacie, hypotekárne, importné, exportné a úvery na privatizáciu.¹²

¹¹ Online na: < <https://www.investopedia.com/terms/l/loan.asp> >. [cit. 12.11.2017]

¹² KOLEKTÍV AUTOROV. 2006. *Bankovníctví*. Praha : Bankovní institut VŠ, a. s., 2006. s. 96

Najčastejším členením úverov je však podľa lehoty splatnosti úveru, kde ich členíme na krátkodobý, strednodobý a dlhodobý úver.

Krátkodobé úvery sú poskytované do 1 roka a patria medzi ne:

- Kontokorentný úver – tento úver je poskytovaný na bežný účet podniku po dohode s bankou. Používa sa na prekonávanie krátkodobých výkyvov vo financiách podniku. Pri kontokorentnom úvere sa stanoví maximálne možné prečerpanie účtu a podnikateľ platí úroky iba zo sumy, ktorú reálne vyčerpá. Tento úver možno poskytnúť hneď pri potrebe finančných prostriedkov, pokiaľ bola predtým spísaná dohoda. Nevýhodou tohto úveru sú vysoké náklady pri jeho reálnom využití.
- Eskontný úver – platnosť eskontného úveru je daná splatnosťou zmenky. Banka pri tomto úvere odkúpi zmenku pred jej splatením a ako úrok využíva diskont. Pri eskontnom úvere ho vypláca zmenkový dlžník, nie majiteľ zmenky. Eskontný úver musí mať preukázanú návratnosť a záruku. Banka taktiež skúma bonitu klienta, jeho podnikateľský zámer a ručenie.
- Lombardný úver – pri lombardnom úvere ho banka poskytuje v súvislosti so záložným právom na majetok podniku, ktorý jej bude pri nesplatení prenechaný a ktorý speňaží. Pri lombardnom úvere je však stanovená pevná cena, nie ako pri kontokorente.¹³
- Avalový úver – avalový a akceptačný úver sú spojené s pojmom zmenka, pri akceptačnom úvere podnik vystaví na banku zmenku, ktorú predá, pričom dlžníkom je na zmenke banka. Po splatnosti zmenky je čiastka uhradená bankou, ktorej bola predom vrátená hodnota zmenky aj s províziou. Pri avalovom úvere je banka iba ručiteľom na zmenke. Podmienky ručenia sú napísané v zmluve spísanej pred vydaním zmenky. V oboch prípadoch banka pomáha podniku pomocou svojho dobrého mena ľahšie zmenku predať.
- Spotrebný úver – spotrebné úvery sú využívané na nákup spotrebných tovarov a služieb. Tento úver môže byť poskytnutý vo viacerých formách, ako revolvingový úver, splátkový alebo preklenovací.

---

¹³ HORVÁTOVÁ, E.. *Bankovníctvo*. Žilina: GEORG. 2009. S.176-178.

Medi strednodobé, úvery so splatnosťou 1-5 rokov, a dlhodobé úvery, lehota splatnosti prevyšuje 5 rokov, patria tieto:

- Emisná pôžička – pri emisnej pôžičke má banka sprostredkovateľskú funkciu, podnik emituje dlhopisy pretože chce získať kapitál, predaj emitovaných cenných papierov môže byť prostredníctvom banky alebo samotného podniku. Banka samotná často sama odkúpi aspoň časť cenných papierov, takto mu poskytne emisnú pôžičku. Splácanie pôžičky býva jednorazové, po uplynutí doby splatnosti kedy je vyplatená menovitá hodnota cenného papiera.
- Úverový úpis – pri úverovom úpise podnik podpisuje záväzkovú listinu. Keďže nie je záväzková listina cenný papier, nemôže ho banka v prípade potreby ďalej predat' a musí počkať až do doby splatnosti.
- Hypotekárne úvery – hypotekárny úver je poskytovaný dlhodobo, splatnosť týchto úverov je od 4 do 30 rokov. Zabezpečenie je pri tomto úvere záložné právo na tuzemskú nehnuteľnosť, na financovanie hypotekárneho obchodu banka emituje hypotekárne záložné listy. Vlastník nehnuteľnosť môže využívať aj počas jej splácania, avšak v prípade nesplácania hypotekárneho úveru, prechádza vlastníctvo nehnuteľnosti na banku. Hypotekárny úver je možné použiť na nákup, stavbu, prestavbu a údržbu nehnuteľností, rovnako ho je možné použiť na splatenie predchádzajúceho úveru s predtým spomenutými účelmi, ak nebol daný úver hypotekárny.
- Komunálny úver – komunálny úver je hypotekárny úver poskytnutý na nákup nehnuteľnosti obcou. Banka na jeho financovanie používa komunálne obligácie. Účel poskytnutia je takmer rovnaký ako pri hypotekárnom úvere, rozdielom je, že nehnuteľnosť musí byť majetkom obce a je využívaná na verejnoprospešné účely.

Ďalšími formami úverov poskytovaných bankou sú faktoring a forfaiting.

Faktoring: „*faktoring predstavuje predaj krátkodobých pohľadávok vyplývajúcich z predaja tovarov a služiebveriteľom špecializovanej finančnej inštitúcii, a to bez regresu v prípade nesolventnosti dlžníka*“¹⁴

---

¹⁴ HORVÁTOVÁ, E.. *Bankovníctvo*. Zilina: GEORG. 2009. s.183.

Všetky strany medzi sebou uzavru faktoringovú zmluvu, pričom pri tomto úvere vystupujú tri strany a to, veriteľ, dlžník a faktoringová spoločnosť. Veriteľom je dodávateľ tovaru a dlžníkom odberateľ tovaru.

Forfaiting: pri forfaitingu sa od vývozcu tovaru, predávajúcemu zahraničnému kupujúcemu, odkúpi pohľadávky kryté vlastnými alebo cudzími zmenkami. Pohľadávky sú na obdobie splatnosti 1-7 rokov, pričom je pre forfaitingovú operáciu splatnosť 5-7 rokov. Rovnako ako pri faktoringu je tu spísaná zmluva, tentoraz forfaitingová, a druhou stranou je banka alebo inštitúcia špecializujúca sa na forfaiting. Zmenka je uhradená forfaitérovi, ktorý už predtým dohadovaní zmluvy zaplatil sumu zmenky zníženú o províziu, vývozcovi.

1.5 Úverový proces

Úverový proces je proces, prostredníctvom ktorého poskytuje banka klientom úvery. Na jeho začiatku klient kontaktuje banku a podá žiadosť o úver, a na konci ktorého je splatenie daného poskytnutého úveru, prípadne jeho odmietnutie. Úverový proces sa líši od typu klienta. Pri domácnostiach je tento proces jednoduchší a je mu venovaná menšia pozornosť.

Pri úverovom procese banka hodnotí spôsobilosť jej klienta vo viacerých krokoch. Na začiatku banka rokujú s klientom aby zistila jeho potreby a zámer. Prerokujú sa základné parametre úveru ako výška, účel, splatnosť, zabezpečenie.

Žiadosť o úver

Pre posúdenie klienta a podmienok jeho úveru banka zbiera údaje o podniku, ktoré získa buď z interných alebo externých zdrojov. Pri interných údajoch sú to účtovné doklady podniku. Pri externých banka vychádza napríklad z poisťovne. Informácie z účtovných záznamov sa získavajú už pri vyplnení žiadosti o úver a jej doručení na pobočku banky. V žiadosti sú zadané základné údaje o podniku ako názov, adresa, IČO, DIČ či predmet podnikania, údaje o spolužiadateľoch ak nejaký sú. V žiadosti je taktiež uvedená výška požadovaného úveru, doba splatnosti či účel a sú k nej pripojené účtovné výkazy za posledné dva po sebe idúce ukončené účtovné obdobia, daňové priznania, podklady preukazujúce právo konať v mene podniku.

Analýza bonity klienta

Analýza bonity klienta je najdôležitejší z parametrov pri posudzovaní poskytnutia úveru, a banka pri nej posudzuje a analyzuje príjmy podniku. Analýze sa viac budeme venovať v ďalšej časti.

Cena úveru

Banka musí stanoviť aj cenu úveru, a teda úrokovú sadzbu vychádzajúcu z rizika spojenému s nesplatením úveru klientom či iných rizík, ktorým daný úver čelí. Vzhľadom na to, že musí banka požičané zdroje najprv získať a vznikajú jej pri tom náklady, tak sú v úrokovej sadzbe zahrnuté aj tie. Pri úveroch firemným zákazníkom je úroková sadzba stanovená na mieru klientovi.

Pri úrokových sadzbách sú možné tri typy a to:

- Fixná úroková sadzba
- Variabilná úroková sadzba
- Zmiešaná úroková sadzba

Schvaľovací proces

Pri schvaľovacom procese sa vychádza z analýz banky, ktoré sa posudzujú a zo vzťahu banky s daným podnikom/ klientom, či je daný podnik klientom banky a produkty, ktoré od banky odberá.

Čerpanie úveru

Po ukončení schvaľovacieho procesu sa môže s podnikom uzavrieť úverová zmluva medzi bankou a klientom, pričom zmluvu musia zo strany banky podpísať aspoň dve osoby a za podnik konateľ alebo osoba poverená daný podnik v tejto záležitosti zastupovať. Po jej podpísaní a schválení prichádza k prevodu prostriedkov na účet podniku, pričom sa prostriedky čerpajú jednorázovo, v tranžiaciach alebo podľa potreby.

Úverová zmluva je jeden z najdôležitejších dokumentov súvisiacich s úverom a poskytuje základné informácie bankového vzťahu. Sú v nej stanovené zámery a očakávania úverového vzťahu.¹⁵

Splácanie úveru a kontrola

Klient banky dostáva ku úveru splátkový kalendár, v ktorom sú stanovené termíny a výšky očakávaných splátok, v prípade potreby aj čerpanie úveru. Splátkový kalendár slúži aj pri kontrole splácania. V prípade rozdielov pristupuje banka k opatreniam k dodržiavaniu splátkového kalendára – výzvy, penále a iné druhy opatrení.

Ukončenie úverového vzťahu

---

¹⁵ TIROLE Jean, The Theory of Corporate Finance. Princetown: Princetown University Press.2006. s. 104

Ukončenie úverového vzťahu môže nastať po splatení úveru, alebo jeho predčasným splatením zo strany klienta alebo banky, v poslednom prípade si už klient neplní svoje záväzky a banka mu buď zmení splácanie alebo svoje pohľadávky vymáha.¹⁶

1.6 Analýza bonity klienta banky.

Pri žiadosti o úver podniku, banková inštitúcia vždy vypracováva analýzu bonity klienta, pričom majú výsledky tejto analýzy najväčšiu váhu pri poskytnutí úveru danému podniku. Pomocou analýzy bonity klienta banka posudzuje klientovu finančnú situáciu a schopnosť splácať úver. Príjmy podniku sú dôležitou informáciou pre banku, a podniky s väčšími príjmami majú väčšiu šancu získať finančné prostriedky, musia však splňať predpoklad, že sú schopné svoje záväzky splácať, a teda že rozdiel medzi príjmami a výdavkami podniku je kladný. Finančná analýza vykonaná v podniku môže taktiež poskytnúť dôležité signály identifikujúce budúci nepriaznivý vývoj hospodárenia.¹⁷

Postup finančnej analýzy prebieha v nasledujúcich krokoch:

- Výpočet finančných pomerových podnikových ukazateľov
- Porovnanie daných ukazateľov za odvetvie
- Analýza ukazateľov v čase
- Analýza vzťahov medzi danými pomerovými ukazateľmi
- Navrhnu sa opatrenia na zlepšenie finančnej situácie

Pri výpočte finančných ukazateľov sa rozoznávajú dva druhy ukazateľov a to rozdielové a pomerové. Pomerové finančné ukazovatele sú používané častejšie, zdrojmi na túto analýzu sú základné účtovnícke výkazy, teda súvaha, výkaz ziskov a strát a cash flow podniku.

„Pomerové ukazovatele slúžia na porovnávanie analyzovaného podniku s inými podnikmi, resp. s ukazovateľmi za príslušný odbor. Najčastejšie delia do týchto skupín:

- 1. ukazovatele likvidity*
- 2. ukazovatele aktivity*
- 3. ukazovatele zadĺženosti*
- 4. ukazovatele rentability*

¹⁶ MEDVEĎ, J. a kol. 2013. *Banky, história, teória a prax*. Bratislava : Sprint 2, 2013. 100-106 s.

¹⁷ ČERNOHORSKÝ Jan, TEPLÝ PETR. *Základy financií*. Praha: Grada Publishing. 2011. S. 161

5. ukazovatele trhovej hodnoty podniku¹⁸

Ukazovatele likvidity

Pri ukazovateľoch likvidity začneme definíciou, čo je to vlastne likvidita a solventnosť:

„Likvidita znamená rýchlosť, s akou sme schopní naše investície premeniť späť hotové peniaze pri čo najnižších transakčných nákladoch.“¹⁹

Pri solventnosti je to schopnosť zaplatiť včas a v plnej výške svoje záväzky.

Pri ukazovateľoch likvidity vieme zistiť, či je podnik schopný zaplatiť svoje splatné záväzky, a teda splácať krátkodobý úver, dané ukazovatele sú štyri:

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{finančný majetok}}{\text{okamžité splatné záväzky}}$$

Ideálna hodnota tohto ukazovateľa je 1, a vzťahuje sa na solventnosť. Pri hodnote 1 nemá podnik problémy zaplatiť svoje záväzky.

$$\text{Likvidita 1. stupňa} = \frac{\text{finančný majetok}}{\text{krátkodobé záväzky}}$$

Likvidita 1. Stupňa alebo pohotová likvidita nám dáva do pomeru najlikvidnejšie aktíva a krátkodobé záväzky, splatné do 1 roku. Hodnota ukazovateľa by mala byť v intervale 0,2- 0,6.

$$\text{Likvidita 2. stupňa} = \frac{\text{finančný majetok} + \text{krátkodobé pohľadávky}}{\text{krátkodobé záväzky}}$$

Likvidita 2. Stupňa sa tiež nazýva bežná likvidita, jej hodnota by mala byť v intervale 1- 1,5. Dôvodom, prečo by mala byť c tomto intervale je efektívne hospodárenie podniku, a teda aby podnik nedržal príliš hotovostných prostriedkov.

$$\text{Likvidita 3. stupňa} = \frac{\text{finančný majetok} + \text{krátkodobé pohľadávky} + \text{zásoby}}{\text{krátkodobé záväzky}}$$

Likvidita 3. Stupňa alebo celková likvidita by mala byť v intervale 2- 2,5.

Ukazovatele aktivity

¹⁸ PILCH, Ctibor. 2010. *K finančnej analýze bonity klienta*. In: Finančné trhy, online. Č. 5, 2006. <<http://www.derivat.sk/index.php?PageID=373>>.

¹⁹ CHOVANCOVÁ, Božena a kol. *Finančné trhy – nástroje a transakcie*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2014, s. 66

Pri ukazovateľoch aktivity sa zisťuje efektívne hospodárenie podniku, a teda počet obrátok majetku za časový interval. Ukazujú nám tak viazanosť majetku v daných formách.

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{priemerný stav zásob} * 365}{\text{tržby}}$$

Tento ukazovateľ nám ukazuje obrat zásob, tento ukazovateľ však závisí od činnosti podniku.

$$\text{Doba obratu inkasa} = \frac{\text{priemerný stav pohľadávok} * 365}{\text{tržby}}$$

Doba obratu inkasa/ krátkodobých pohľadávok nám určuje počet dní od fakturácie po uhradenie faktúr a prijatie inkasa.

$$\text{Stav záväzkov} = \frac{(\text{priemerný stav záväzkov} * 365)}{\text{tržby}}$$

Stav záväzkov meria priemernú dobu počas ktorej trvajú záväzky podniku, pričom nastáva ešte porovnanie s dobou inkasa, ktorá by mala byť trochu kratšia ako stav záväzkov.

$$\text{Obrat celkových aktív} = \frac{\text{tržby}}{\text{priemerný stav celkových aktív}}$$

Tento ukazovateľ nám ukazuje účinnosť využitia majetku, a jej zrýchlenie zvyšuje podniku rentabilitu.

Ukazovatele zadĺženosti

Ukazovatele zadĺženosti porovnávajú vlastný a cudzí kapitál v podniku.

$$\text{Zadĺženosť} = \frac{\text{celkové záväzky}}{\text{celkové aktíva}}$$

Hodnota zadĺženosti by mala byť 0,47 – 0,7 a vyjadruje štruktúru finančných zdrojov.

$$\text{Stupeň finančnej samostatnosti} = \frac{\text{cudzí kapitál}}{\text{vlastný kapitál}}$$

Tento ukazovateľ nám ukazuje mieru zadĺženosti cudzieho kapitálu na jednotku vlastného a nemala by prekročiť 1.

$$\text{Krytie úrokov 1/2} = \frac{\text{zisk}_{\text{pred}} - \text{zisk}_{\text{po}} \text{ zdanení} + \text{úroky}}{\text{úroky}}$$

Ukazovateľ ukazuje schopnosť podniku uhradiť výšku ceny cudzieho kapitálu, mal by sa pohybovať v intervale 2-3.

$$\text{Pomer prevádzkových príjmov a dlhov} = \frac{\text{cash flow}}{\text{celkové záväzky}}$$

Ukazovateľ nám vyčíslí schopnosť splácania a krytia dlhov.

Ukazovatele rentability

Do hodnoty ukazovateľov rentability je premietaný vývoj zadĺženosti, likvidity aj aktivity. Hodnotí sa nimi podnikové úsilie.

$$ROA = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{celkové aktíva}}$$

ROA alebo rentabilita aktív nám ukazuje aká časť zisku pripadá na jednotku aktív.

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastný kapitál}}$$

ROE alebo rentabilita vlastného kapitálu nám dáva do pomeru zisk a vlastný kapitál, alebo aký zisk vyprodukuje jednotka vlastného kapitálu.

„Vzťah medzi ROA a ROE

1. Du Pontova rovnica:

$$ROA = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{celkové aktíva}} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}} * \frac{\text{tržby}}{\text{celkové aktíva}}$$

2. Du Pontova rovnica:

$$ROE = ROA * \frac{\text{celkové aktíva}}{\text{vlastný kapitál}}$$

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}} * \frac{\text{tržby}}{\text{celkové aktíva}} * \frac{\text{celkové aktíva}}{\text{vlastný kapitál}} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastný kapitál}} \text{“}^{20}$$

²⁰ PILCH, Ctibor. 2010. *K finančnej analýze bonity klienta*. In: Finančné trhy, online. Č. 5, 2006. <<http://www.derivat.sk/index.php?PageID=305>>.

Pri danom výpočte je pomer aktív ku vlastnému kapitálu finančná páka. Vlastnosťou finančnej páky je, že aj malá zmena ROA spôsobí väčšiu zmenu v ROE, teda sa pri použití cudzieho kapitálu zvyšuje rentabilita vlastného kapitálu, pokiaľ je ale väčšia zadlženosť, zvyšujú sa aj náklady cudzieho kapitálu.

Ďalšími ukazovateľmi rentability sú napríklad rentabilita tržieb a výnosov.

$$\text{Rentabilita tržieb} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}}$$

$$\text{Rentabilita výnosov} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{výnosy}}$$

Ukazovatele trhovej hodnoty

Ukazovatele trhovej hodnoty získavajú informácie hlavne finančných trhov, ako sú napríklad trhové hodnoty akcií podniku. Tieto ukazovatele ukazujú trhové predpoklady budúcich predpokladaných tržieb podniku, zobrazujúce sa v cene akcií podniku.

$$\frac{P}{E} \text{ koeficient} = \frac{\text{trhová cena akcie}}{\text{zisk na akciu}}$$

Price to earnings ratio alebo P/E ratio je ukazovateľ vyjadrujúci zisk na akciu. Hodnoty by mali byť v intervale 6-20.

$$\text{Kurz akcie} = \frac{\text{trhová cena akcie}}{\text{nominálna hodnota akcie}}$$

Kurz akcie nám vyjadruje stabilitu pozície na trhu. Mala by byť väčšia než 1.

$$\text{Dividendový výnos} = \frac{\text{dividenda na akciu}}{\text{trhová cena akcie}}$$

Ukazovateľ nám udáva aká veľká bude výnosnosť pre investorov.

$$\text{Market to book ratio} = \frac{\text{súčet trhových cien akcií}}{\text{účtovná hodnota vlatsného imania}}$$

Výška ukazovateľa ukazuje o koľko je vyššia trhovú ako účtovná hodnota akcií. Pokiaľ je trhovú hodnota vyššia ako účtovná, tak z toho vyplýva, že investori veria, že má podnik vyššiu trhovú hodnotu ako je jeho účtovná hodnota, vyplýva z toho, že ak je táto hodnota vyššia ako 1 tak bude podnik v budúcnosti prosperovať.²¹

---

²¹GALLAGHER Timothy J. – ANDREW Joseph D. 4th ed. 2007 Financial Management, Principles and Practice S. 97-99

2 Cieľ práce

V diplomovej práci je stanovený globálny alebo hlavný cieľ spolu s vedľajšími, parciálnymi cieľmi.

Ako globálny cieľ je v práci stanovené získať a porovnať podmienky, ktoré by daný podnik dostal pri žiadosti o úver vo viacerých bankách.

Na získanie informácií potrebných k vypracovaniu hlavného cieľa je potrebné splnenie čiastkových cieľov, kam patrí vymedzenie pojmu malý a stredný podnik, ako aj ich funkcie v ekonomike, charakteristike bankových operácií, a popísanie typov úverov ponúkaných komerčnou bankou. Na naplnenie hlavného cieľa je tiež nutné charakterizovať úverový proces a finančnú analýzu klienta.

K splneniu hlavného cieľa je potrebné rozobrať podmienky úverov, ponúkaných vybranými komerčnými bankami pre malé a stredné podniky a vykonať analýzu finančnej situácie podniku a charakterizovať daný podnik.

3 Metodika práce a metody skúmania

Na vypracovanie diplomovej práce bolo nutné využiť viacero krokov a použiť metódy skúmania potrebné na dopracovanie sa k cieľom práce.

Ako prvé bolo nutné získať potrebné informácie k vypracovaniu teoretickej časti. Informácie boli získané pomocou návštev knižníc na získanie knižných zdrojov, a vyhľadávania problematiky pomocou internetového pripojenia. Potrebné knižné publikácie boli vypožičané z knižníc alebo zakúpené. Pri zbere informácií boli zdroje porovnávané so snahou vybrať čo najdôveryhodnejší.

Pred začatím vypracovania teoretickej časti, na ktorú boli použité zdroje získané pomocou informačného prieskumu bolo nutné nastaviť formátovanie textu v práci. V tomto kroku bola vypracovaná aj osnova práce a stanovené ciele, ktoré mali byť v práci dosiahnuté, na dosiahnutie tohto kroku bolo nutné analyzovať zdroje a informácie potrebné k vypracovaniu práce.

Po naformátovaní textu mohla začať práca na teoretickej časti. Táto časť bola vytvorená pomocou informácií zo získaných zdrojov, ich štúdia, citácie a parafrázy.

Ku vypracovaniu praktickej časti bolo nutné sa kontaktovať s vybraným malým alebo stredným podnikom ochotným nechať svoje účtovné informácie použiť na získanie podmienok od komerčných bánk k získaniu úveru. Dané informácie boli použité aj pri vypracovaní finančnej analýzy podniku. Pre praktickú časť bolo nutné aj získanie informácií o produktoch ponúkaných komerčnými bankami pre malé a stredné podniky.

Zo získaných informácií z bánk bolo možné vytvoriť porovnanie podmienok úverov, investičného a kontokorentného od všetkých troch dotazovaných bánk.

V práci je okrem analýzy pri zdrojoch pre teoretickú časť využitá táto metóda aj pri údajoch o úveroch ponúkaných bankami a podmienkach stanovených pre úvery. Na zlepšenie prehľadnosti výsledkov práce je použitá grafická metóda pomocou tabuliek a grafov uľahčujúcich získanie výsledkov z porovnávaných hodnôt.

4 Výsledky práce

V tejto kapitole diplomovej práce sa venujeme opisu podnikateľského subjektu, žiadateľa o úver, malej firme Safety Control-VTZ, s.r.o., ako aj opisu úverových produktov ponúkaných bankami OTP banka Slovensko, Slovenská sporiteľňa, a.s. a

V tejto časti využívame informácie získané zo stránok podniku, účtovných výkazov podniku, a komunikáciou s pracovníkmi daného podniku, ako aj informácie získané zo stránok bánk a informácie získané pomocou osobných konzultácií s pracovníkmi banky.

4.1 Charakteristika podnikateľského subjektu

Podnikom využitým v tejto práci je Safety Control-VTZ, s.r.o., ktorý pôsobí v podnikateľskej sfére od 7. mája 2008. Podnik má v predmete činnosti tieto činnosti:

- *„kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod)*
- *technik požiarnej ochrany a školiaca činnosť*
- *sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, služieb a výroby*
- *počítačové služby, informatívne testovanie, meranie, analýzy a kontroly*
- *výroba jednoduchých výrobkov z kovu*
- *uskutočňovanie stavieb a ich zmien*
- *montáž, rekonštrukcia a údržba vyhradených technických zariadení elektrických, plynových a tlakových*
- *autorizovaný bezpečnostný technik, bezpečnostnotechnické služby*
- *činnosť vodohospodára, vykonávanie činnosti koordinátora bezpečnosti*
- *kontrola kotlov a vykurovacích sústav, kontrola klimatizačných systémov*
- *vypracovanie a aktualizácia plánu ochrany zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti*
- *vzdelávacia činnosť na úseku civilnej ochrany obyvateľstva*
- *Opravy, odborné prehliadky a odborné skúšky vyhradených technických zariadení elektrických, plynových, tlakových a zdvíhacích*
- *Opravy, plnenie a revízie hasiacich prístrojov, oprava a kontrola požiarnych hydrantov*
- *Výchova a vzdelávanie v oblasti ochrany práce v rozsahu:*
  - *01.1 - Výchova a vzdelávanie zamestnancov a vedúcich zamestnancov*

- 02.2 - *Výchova a vzdelávanie osôb na obsluhu vyhradených technických zariadení tlakových*
- 04.2 - *Výchova a vzdelávanie osôb na obsluhu vyhradených technických zariadení plynových*
- 05.1 - *Výchova a vzdelávanie elektrotechnikov, samostatných elektrotechnikov a elektrotechnikov na riadenie činností alebo na riadenie prevádzky*
- 06.1 - *Výchova a vzdelávanie osôb na obsluhu motorových vozíkov*
- 07.2 - *Výchova a vzdelávanie osôb na montáž a demontáž lešenia (lešenári!)*
- 08.1 - *Výchova a vzdelávanie zamestnancov na obsluhu vybraných stavebných strojov a zariadení*
- 02.3 - *Výchova a vzdelávanie osôb na opravy vyhradených technických zariadení tlakových*
- 03.2 - *Výchova a vzdelávanie osôb na obsluhu vyhradených technických zariadení zdvíhacích*
- 03.4 - *Výchova a vzdelávanie viazačov bremien*
- 04.3 - *Výchova a vzdelávanie osôb na opravy vyhradených technických zariadení plynových*
- 10.3 - *Výchova a vzdelávanie osôb na obsluhu ručnej motorovej reťazovej píly pri inej činnosti*²²

Podnik sa venuje hlavne bezpečnosti a ochrane pri práci a školeniam s tým spojeným, ako aj kontrolám hasiacich prístrojov a iných zariadení súvisiacich so zabránením požiaru.

4.2 Ponuky úverov od bankových inštitúcií

V tejto časti práce sa budeme venovať typom úverov, ktoré sú ponúkané bankovými inštitúciami pre svojich firemných klientov. Keďže banka poskytuje viaceré typy produktov, zameriame sa na prevádzkové a investičné úvery.

---

²² Online na: <<http://www.orrsr.sk/vypis.asp?ID=127132&SID=7&P=1>>. [cit. 18.2.2018]

4.2.1 Úvery ponúkané Slovenskou sporiteľňou, a.s.

Slovenská sporiteľňa má na Slovenskom bankovom trhu najdlhšiu dobu vykonávania sporiteľníctva a jej korene sú ešte v 19. Storočí, kedy fungovali na Slovensku viaceré „Filiálky Die Erste oesterreichische Spar-Casse“. Tie sa postupne transformovali na sporiteľne. Univerzálnu bankovú licenciu získala banka v roku 1990. Pod obchodným menom Slovenská sporiteľňa, a.s. funguje banka od roku 1994, kedy sa aj transformovala na akciovú spoločnosť. Do finančnej skupiny Erste Bank der oesterreichischen Sparkasse AG sa banka začlenila po predaji majoritného balíka akcií v roku 2001.

Slovenská sporiteľňa je najväčšou komerčnou bankou na Slovensku, má úplnú devízovú licenciu a povolenie vykonávať hypotekárne bankové produkty. Na trhu vkladov zaberá najväčší podiel a má najrozšírenejšiu sieť obchodných miest.

Banka poskytuje služby ako bežné účty, vkladné knižky, termínované vklady, služby platobného styku, úvery aj elektronické bankovníctvo. Banka je zapojená do siete S.W.I.F.T. a ako úrvá získala licenciu na vydávanie platobných kariet VISA International. Rovnako má aj licenciu so spoločnosťami EUROPAY International a MASTERCARD International.

Typy investičných úverov ponúka Slovenská sporiteľňa buď pre klientov s obratom nad 1 milión eur ročne alebo pod. Pri klientoch s obratom nad 1 milión je ponúkaný jeden produkt, a to Investičný splátkový úver. Pri klientoch s nižším obratom sú to splátkový úver, úver na obnovu a rekonštrukciu bytových domov, finančný lízing a finančný lízing pre podnikateľov.

Investičný splátkový úver

Tento úver sa poskytuje na financovanie dlhodobějších zámerov, poskytuje finančné prostriedky na financovanie plánov na rozvoj firmy alebo rozšírenie podnikateľskej činnosti.

Pri tomto úvere je ho možné použiť aj na kúpu podielových účastí a akcií, na kúpu a stavbu nehnuteľností, nákup zariadenia a strojov, na rekonštrukciu a modernizáciu.

Úver je na dlhšie lehoty splatnosti, do 10 rokov, a čerpanie aj splátkový kalendár sú podľa potrieb klienta, rovnako nastavujú aj úrokovú sadzbu pre daného klienta.

Úver je poskytovaný vo viacerých menách a to: EUR, USD, CZK, GBP, PLN, HUF, CHF. V banke sa sleduje účel použitia úveru.

Medzi podmienky na získanie úveru patrí výška tržieb nad 1 milión euro, klient nemôže mať záväzky po splatnosti voči štátnym a finančným inštitúciám a kritériá podniku podľa finančnej analýzy musia byť pre banku akceptovateľné.

Podnik musí banke predložiť žiadosť o úver, finančné výkazy a daňové priznania za posledné dve účtovné obdobia, finančné výkazy za prebiehajúce obdobie, a doklady osvedčujúce existenciu a doklady k zabezpečeniu úveru.

Splátkový úver

Splátkový úver je určený na financovanie investičných a prevádzkových potrieb, buď formou účelového alebo bezúčelového úveru. Financie sa môžu použiť na rekonštrukciu, výstavbu alebo kúpu nehnuteľnosti. Na získanie úveru nie je potreba zabezpečenia hnutelným ani nehnuteľným majetkom. Pri splátkovom úvere je tiež plán čerpania, splátkový kalendár a plátky vyrobené na mieru klienta banky. Pri úvere sú úroky iba z čerpaných prostriedkov a úver môže získať aj neklient banky.

Banka pri úvere nesleduje účel použitia finančných prostriedkov, úver je poskytnutý jednorazovo po splnení podmienok čerpania, nie je potrebné predložiť žiadosť o čerpanie. Lehota splatnosti v prípade úverov zabezpečených záložným právom k nehnuteľnostiam je 15 rokov a pri nezabezpečených úveroch 6 rokov.

Úver na obnovu a rekonštrukciu bytových domov

Pri tomto type je úver poskytovaný na skvalitnenie bývania, teda na opravy alebo investície do bytového domu.

Výška úveru je od 7 000 EUR, pričom môže byť poskytnutý do 100% nákladov podniku, čerpať sa môže buď jednorazovo alebo postupne.

Doba splácania úveru je 4-25 rokov, s možnosťou predčasného splatenia a splácať sa môže buď pravidelne alebo podľa tvorby bytového fondu.

Pri úveroch nad 150 000 EUR sú úroky 0,15% ročne, splátkový kalendár je nastavovaný osobitne. Úrokové sadzby sú buď premenlivá s fixáciou na 1,3,6,a 12 mesačný Euribor a fixná na 3, 5, 10 rokov.

Pri úvere nie je potreba založiť byty a dokladuje sa iba 90% výdavkov.

Úver sa nemusí zapísať do registra záložných práv a vinkulácie vlastných prostriedkov a vie sa k nemu poskytnúť aj kontokorentný úver pre nedostatok vo фонде opráv.

Úspory na energiách môžu byť zohľadnené pri nastavení splátok – nenavyšujú sa fondy. Pri nedostatočných financiách možnosť čerpania kontokorentu do výšky troch mesačných splátok, pričom tu nie sú poplatky ani navýšenie úveru.

K získaniu úveru sú potrebné získať tieto podklady:

Schválenie investície od väčšiny vlastníkov bytov spolu s chválením dodávateľa materiálu. Súhlas aspoň dvoch tretín vlastníkov so zabezpečením a podmienkami úveru.

Pre úver sa prekladajú nasledujúce doklady:

- „aktuálny výpis z obchodného alebo živnostenského registra správcu,
- výpis z registra spoločnstiev vlastníkov bytov a nebytových priestorov použiteľný na právne úkony,
- aktuálny výpis z listu vlastníctva bytového domu pre právne úkony,
- zmluvu o výkone správy, alebo Zmluvu o spoločnstve aj so stanovami,
- správu o hospodárení s finančnými prostriedkami fondov bytového domu vrátane úhrad za plnenia,
- výpis zo všetkých účtov bytového domu,
- analýzu platobnej disciplíny so zoznamom bytov s vyčíslením ich aktuálneho mesačného predpisu do fondu prevádzky, údržby a opráv podpísaný správcom,
- zmluva so zhotoviteľom diela a rozpočet realizácie,
- poistnú zmluvu na bytový dom.²³

Financovať sa dá aj pomocou európskych fondov, a to pomocou:

- úverovej linky EBRD a nenávratného príspevku do 15% s benefitom vypracovania energetického certifikátu a auditu zdarma

---

²³ Získané pomocou osobných konzultácií v banke

- úverovej linky CEB s výhodnejšími úrokovými podmienkami

Finančný lízing

Finančný lízing je alternatívnou formou pre financovanie hnutel'ného majetku, pričom si dodávateľ a lízingu vyberá sám klient a úver sa spláca rovnomerne alebo nerovnomerne s odkupom majetku na konci daného obdobia za vopred stanovenú sumu.

Finančný lízing je poskytnutý rýchlejšie ako bežný úver, minimálne ten do 500 000 EUR a je pri ňom možnosť si ešte zobrať aj ďalší úver.

Úver sa poskytuje s nízkou prvou zvýšenou splátkou od 0%.

Majetok je možné si poistiť

Minimálna výška financovanej hodnoty sa pohybuje od 3 500 EUR, a splácať je možné rovnomerne s mesačnými alebo štvrťročnými splátkami.

Finančný lízing pre podnikateľov

Princíp tohto úveru je rovnaký ako u predchádzajúceho, pričom je tu ale stanovená fixná úroková sadzba aspoň 3,65% ročne, akontácia od 10% a doba splácania je do 60 mesiacov.

Minimálna výška financovania je 3 500 EUR a splácanie je rovnako možné buď mesačnými alebo štvrťročnými splátkami.

Lízing ponúka možnosť odkúpenia za predom stanovenú cenu.

Pri finančnom lízingu pre podnikateľov sa nemusí zaplatiť poplatok za uzatvorenie zmluvy, dodávateľ lízingu je tiež na voľbe klienta.

Klient si môže vybrať dodávateľa lízingu a poisťovňa môže mať vinkuláciu v prospech banky.

Pri financovaní prevádzkových potrieb ponúka banka viaceré typy úverov. Najvýznamnejší je pre malé a stredné podniky kontokorentný úver, pomocou ktorého preklenujú krátkodobú potrebu financií. Ďalšou najčastejšie ponúkanou možnosťou je povolené prečerpanie, táto možnosť je však ponúkaná iba klientom banky a je najrýchlejšou z možností. Ďalšou z možností je krátkodobý termínovaný úver, prevádzkový splátkový úver, financovanie kontraktov a reverzný faktoring.

Kontokorentný úver

Kontokorentný úver je ponúkaný vo forme povoleného debetu ku bežnému účtu podniku. Pri kontokorente nemusí podnik ani navštíviť banku, môže mu byť poskytnutý 24 hodín denne a nemusí byť pri ňom ani preukázaný účel použitia. Pri kontokorente je splácanie pri najbližšom získaní finančných prostriedkov na účet, a môže byť nanovo čerpaný až do jeho splatnosti. Výška debetu sa musí vopred stanoviť rovnako ako možnosti čerpania, či je čerpanie v pravidelných obdobiach alebo kedykoľvek. Účel pri kontokorente nie je potrebné stanoviť, po uplynutí jedného roka je možné požiadať o predĺženie čerpania.

Povolené prečerpanie pre podnikateľov

Pri povolenom prečerpaní musia byť podniky klientmi banky vzhľadom na to, že sa jeho podmienky stanovujú podľa platobného styku realizovaného na podnikateľskom účte, maximálna výška je 10% z ročných tržieb za posledný rok. Klient musí mať v banke podnikateľský účet aspoň 6 celých kalendárnych mesiacov. Úver sa poskytuje po doručení iba malého počtu podkladov, a jeho podmienky sú prehodnocované podľa kreditných obrátov na účte. Maximálna výška úveru je 8 500 EUR, deň splatnosti určuje banka, úver sa spláca automaticky po pripísaní platieb na účet a rovnako ako pri kontokorente je možné prostriedky opätovne čerpať až do doby konca jeho splatnosti. Aj tento úver je bezúčelový.

Krátkodobý termínovaný úver

Úver sa poskytuje ku krátkodobému financovaniu podnikových potrieb, teda je poskytovaný so splatnosťou 14 až 365 dní. Podmienky úveru sa nastavujú podľa požiadaviek klienta, pričom sa poskytuje časť z vopred schváleného úverového rámca na financovanie prevádzkových potrieb. Termínovaný úver môže byť čerpaný vo viacerých úveroch naraz a splatí sa jednorázovo v deň splatnosti úveru a to v celej výške, teda istina aj s úrokmi. Účel úveru nie je sledovaný ani v tomto prípade.

Tento typ úveru je použitý aj na kontraktové financovanie alebo na financovanie skladiskových záložných listov. Pri kontraktovom financovaní banka sleduje aj účel poskytnutia prostriedkov.

Prevádzkový splátkový úver

Úver sa poskytuje na rozšírenie výrobnjej obchodnej činnosti alebo na zvýšenú potrebu financií kvôli sezónnemu charakteru, splatnosť úveru je 1 rok, pričom si plán čerpania stanoví klient banky a je mu vopred pripravený splátkový kalendár podľa potrieb klienta. Pri tomto úvere sa sleduje aj účel jeho použitia a poskytuje sa vo viacerých menách, EUR, USD, CZK, GBP, PLN, HUF, CHF.

Financovanie kontraktov

Financovanie kontraktov sa používa na zvýšenie konkurencieschopnosti na domácom aj zahraničnom trhu. Pri tomto úvere je podľa podkladov o kontrakte s odberateľom možnosť prefinancovania obchodného cyklu a banka sa postará aj o zinkasovanie platby od odberateľa. Klient tak získa financie na väčšie zákazky, môže pomocou neho prefinancovať náklady ku kontraktu a zbaví sa rizika, pretože ho od neho prevezme banka odkúpením pohľadávky. Úver sa splatí z platby od odberateľa a financovanie je možné do výšky 80% kontraktu. Ku danému úveru musia byť priložené odberateľské faktúry.

ErsteConfirming

ErsteConfirming, alebo reverzný faktoring je možnosť preplatenia faktúr bankou pred jej splatnosťou, pričom banka mu zaplatí sumu faktúry zníženú o diskont.

Pre dodávateľov je to rýchle a jednoduché financovanie, ktoré im zlepšuje likviditu a tak aj finančné ukazovatele, majú tak menšie platobné riziko a nižšie náklady financovania. Pre odberateľov to znamená zlepšenie vyjednávacjej pozície s dodávateľom, možnosť predĺženia platobných podmienok, bezpečnejšiu dodávateľskú základňu a zjednodušenie manažmentu platieb.^{24 25}

---

²⁴ Online na: < <https://www.slsp.sk/sk/biznis/financovanie-investicnych-potrieb>>. [cit. 18.2.2018]

²⁵ Online na: < <https://www.slsp.sk/sk/biznis/financovanie-prevadzkovych-potrieb>>. [cit. 18.2.2018]

4.2.2 Úvery ponúkané Tatrabankou, a.s.

Tarabanka, a.s. podniká na slovenskom bankovom trhu od roku 1990, kedy vznikla ako súkromná banka. Na Slovensku je treťou najväčšou bankou a má viac ako 155 obchodných miest, a viac ako 700 000 klientov. Tatrabanka je lídrom vo viacerých oblastiach bankovníctva ako privátne bankovníctvo, úvery pre firemných klientov, elektronické bankovníctvo, asset manažment, hypotekárne úvery a platobné karty. Tatrabanka je moderná, univerzálna banka, ktorá ponúka komplexné bankové služby a inovatívne riešenia pri spracovaní financií firemných aj individuálnych klientov banky. Tarabanka je dcérskou spoločnosťou Raiffeisen Bank International kde jej patrí jedno z najúspešnejších miest v strednej a východnej Európe, patrí tak do skupiny RZB Group.

Do platobného systému S.W.I.F.T je banka zapojená od roku 1992, banka sa zapríčinila aj o rozvoj platobných kariet na Slovensku a bola jedným zo zakladateľov Autorizačného centra Slovenska, a.s., rovnako bola aj jednou z prvých bánk ponúkajúcich faktoring. Banka priniesla v roku 2000 aj službu banka v mobile a umožnila tak klientom prístup k účtu odkiaľkoľvek. Od roku 2002 je banka ako prvá na Slovensku členom International Factors Group a teda najstarším združením faktoringových spoločností.

Banka ponúka Investičné financovanie ako aj ďalšie typy úverov, ktoré môžu byť využité ako investičný aj kontokorentný úver. Úvery s oboma formami sú business úvery, a teda Business Úver Expres, Business Úver Variant a Business Úver Hypo. Pri financovaní prevádzkových potrieb poskytuje Tatrabanka okrem týchto Business úverov, ktoré môžu byť použité aj ako kontokorent prevádzkové financovanie.

Investičné financovanie

Investičné financovanie môže byť použité na kúpu a výstavbu nehnuteľnosti, nákup technológií, vozidla alebo aj na vyplatenie spoločníka. Úver môže byť použitý aj na refinancovanie zrealizovaných investícií a na rozvoj podnikateľských aktivít.

Výška úveru je od 70 000 EUR, pričom sa splatnosť vyráta podľa životnosti investície.

Je tu individuálne nastavené splácanie aj výška úrokovej sadzby, splátky môžu byť odložené a spláca sa mesačne alebo štvrťročne. Úver sa môže čerpať aj jednorazovo aj postupne.

Pri zabezpečení úveru sú viaceré možnosti, pričom sa už druh zabezpečenia dohodne s klientom individuálne.

Pre získanie úveru musí podnik dodať účtovné výkazy za posledné dve účtovné obdobia, za aktuálne účtovné obdobie, daňové priznania za dva roky, dotazník k výkazom a podklady ku zabezpečeniu.

BusinessÚver Expres

Úver sa poskytuje maximálne do výšky 135 000 EUR, na krátkodobé a dlhodobé investičné zámery. Môže sa vďaka nemu financovať nákup zariadení, strojov alebo môže byť použitý ku krytiu investičných potrieb.

Úver sa poskytuje vo výške od 3 500 do 135 000 EUR a splatnosť úveru je 1 rok s možnosťou predĺženia pri kontokorrente alebo 1-5 rokov pri splátkovom úvere.

Pri úvere je možnosť formy kontokorentného alebo splátkového úveru. Poistenie kľúčovej osoby je na klientovi ako aj doba splácania úveru.

Účel úveru nie je potrebné dokazovať, a schválenie úveru je do 24 hodín.

Hmotné zabezpečenie pri úvere nie je nutné stačí dohoda o ručení.

Pre získanie úveru musí mať aspoň 2 ročnú existenciu podnikateľskej činnosti, podnikateľ v bankou akceptovateľných odvetviach, podnik musí dodať účtovné výkazy za posledné dve účtovné obdobia, za aktuálne účtovné obdobie, dotazník k žiadosti o úver a žiadosť.

BusinessÚver Hypo

Úver sa poskytuje ako bezúčelový, maximálna výška úveru je 200 000 EUR, pričom je pri zabezpečení nehnuteľnosťou ponúkaná nižšia úroková sadzba, pričom je normálne úroková sadzba od 3,45% p.a., fixácia je na 1, 3 alebo 5 rokov. Úver sa ponúka v sumách 10 000 až 200 000 EUR na 1-10 rokov.

Úver môže byť poskytnutý bez akéhokoľvek dokladovania využitia finančných prostriedkov, a môže byť aj účelový pri kúpe nehnuteľnosti či splatení predchádzajúcich úverov.

Môžu sa prostredníctvom neho kúpiť nehnuteľnosti alebo obchodné priestory, splatiť predom uzatvorené a doposiaľ nesplatené úvery, či nakúpiť zariadenia a stroje potrebné do výrobného procesu či kryť investičné potreby.

Klient si podľa svojej finančnej situácie vyberá dobu splácania aj viazanosť úrokovej sadzby.

Pri úvere musí mať podnik aspoň 15 mesačnú podnikateľskú históriu, počas ktorej nemenil ani právnu normu ani typ účtovníctva, podnikateľ v bankou akceptovateľných odvetviach, podnik musí dodať finančné výkazy za posledné dve účtovné obdobia pokiaľ podniká viac ako dva roky a pri kratšom podnikaní za posledných 15 až 23 mesiacov. Dotazník k žiadosti o úver a žiadosť musia byť takisto predložené.

BusinessÚver Variant

Pri tomto úvere je možné prostriedky využiť na nákup nehnuteľnosti, strojov, zariadení, nákup technológií a iných investičných potrieb na získanie finančných prostriedkov pri kúpe priestorov, nakupovať zásoby, splatiť úver, postaviť nehnuteľnosť, zabezpečiť jej údržbu alebo rekonštrukciu alebo ho využiť ako zabezpečenie ku bankovej záruke.

Žiadosti o úver sú posudzované individuálne a úver sa prispôsobuje požiadavkám klienta. Forma úveru môže byť kontokorent alebo splátkový s jednorázovým aj postupným čerpaním. Pri úvere môže byť kombinácia viacerých typov zabezpečenia.

Výška úveru sa pohybuje v rozmedzí 100 000 až 1 000 000 EUR, pričom je lehota splatnosti pre formu kontokorent 1 rok s prípadnou možnosťou predĺženia alebo pri splátkovom 1 – 10 rokov. Úroková sadzba úveru sa stanovuje individuálne pre každého klienta. Úver je zabezpečený, preto je nutné aby podnik vedel dokladovať využitie finančných prostriedkov. Podklady predložené pri žiadosti o úver sú totožné ako pri BusinessÚvere Express. Jediný podklad, ktorý prinesie navyše je potvrdenie o podaní daňového priznania za ukončené obdobia aj s tým najaktuálnejším.

Prevádzkové financovanie

Pri prevádzkovom financovaní ponúka Tatrabanka, a.s. okrem predchádzajúcich možností s kontokorentom ešte prevádzkové financovanie pomocou povoleného prečerpania na bežnom bankovom účte klienta.

Úver sa poskytuje bezúčelovo, hlavným dôvodom na jeho uzavretie je kvôli preklenutiu období na vrátenie DPH a na úhradu peňažných prostriedkov od odberateľov. Úver môže byť taktiež použitý ku zabezpečeniu bankových záruk, menových obchodov klientov alebo akreditívov.

Výhodou prečerpania na účte je možnosť získať zľavu od dodávateľov vďaka skoršiemu splácaniu faktúr a nákupu väčšieho množstva tovarov, kde je poskytovaná množstevná zľava.

Úver sa poskytuje od výšky 70 000 EUR, pričom je lehota splatnosti ako pri kontokorente 1 rok s možnosťou jeho prolongácie. Úrok sa zúčtováva automaticky mesačne, pričom je počítaný z reálne čerpanej sumy aj obdobia čerpania.

Na zabezpečenie tohto úveru je možné použiť tieto prostriedky:

- záložné právo na pohľadávky voči odberateľom
- nehnuteľný majetok (rodinné domy, byty, prevádzkové priestory)
- hnuteľný majetok (autá, stroje a zariadenia)
- banková záruka
- cenné papiere
- finančné prostriedky klienta na termínovanom účte v Tatra banke

K úveru je potrebné predložiť finančné výkazy za posledné dva roky plus za aktuálny rok, rovnako daňové priznania za posledné dve daňové obdobia, podklady k zabezpečeniu, a je potrebné dodať aj vyplnený dotazník k priebežným výkazom.²⁶

4.2.3 Úvery poskytované Československou obchodnou bankou

Československá obchodná banka, a.s. má od svojho vzniku už viac ako 50-ročnú tradíciu. Československá obchodná banka Bratislava vznikla na Slovensku v roku 2008, kedy sa oddelila od Československej obchodnej banky Praha. Na Slovensku patrí medzi najväčšie a najsilnejšie univerzálne banky. Banka ponúka produkty retailovým klientom, malým a stredným podnikateľom, korporátnym firmám, ale ponúka aj private bankovníctvo. Banka ponúka jej klientom bežné účty, termínované vklady, spotrebné

---

²⁶ Online ne:< <https://www.tatrabanka.sk/sk/business/uvery-financovanie.html#business-uvery>>. [cit. 18.2.2018]

a hypotekárne úvery, kreditné karty, ale aj životné a neživotné poistenie, podielové fondy, stavebné sporenia, leasing ako aj iné produkty. ČSOB banka je rovnako ako aj obe predchádzajúce banky členom Slovenskej bankovej asociácie.

ČSOB banka taktiež poskytuje viacero druhov investičných a prevádzkových úverov pre malé a stredné podniky.

Úvery poskytované pomocou COSME

COSME je program EÚ na podporu konkurencieschopnosti podnikov a malých a stredných podnikov v období 2014-2020, rozpočet programu je 2,3 miliardy EUR a podpora je v oblastiach zlepšenia prístupu k financiám, podpory internacionalizácie a prístupu na trhy, vytvorenia prostredia podporujúceho konkurencieschopnosť a podnietenia podnikateľskej kultúry.

Pomocou program COSME sa vykonáva iniciatíva „Small Business Act“ alebo Zákon o malých podnikoch odrážajúci politickú vôľu Komisie uznať ústrednú úlohu MSP v hospodárstve EÚ.²⁷

Pri programe COSME ponúka ČSOB banka tieto typy úverov:

Investičný úver

Investičný úver sa poskytuje vo výške od 4 000 do 500 000 EUR so splatnosťou 18 mesiacov až 15 rokov, pričom sa môže využiť ku rekonštrukcii alebo kúpe nehnuteľnosti na podnikanie alebo kúpu strojov a zariadení.

Ako zabezpečenie k úveru stačí vyhlásenie ručiteľa a pri vyšších limitoch už je potrebné zabezpečenie úveru nehnuteľnosťou.

Prevádzkový úver

Prevádzkový úver sa poskytuje v limitoch od 4 000 do 300 000 EUR, splatnosť úveru je 12 mesiacov až 10 rokov, a je poskytovaný na financovanie prevádzkových potrieb, napríklad na kúpu materiálu a zásob.

---

²⁷ Online na: <<https://www.een.sk/cosme-program-eu-pre-msp>>. [cit. 18.2.2018]

Zabezpečenie je ako pri investičnom úvere, a teda vyhlásenie ručiteľa pri nižších limitoch, pri vyšších je potrebné zabezpečiť nehnuteľnosťou.

Kontokorentný úver

Pri kontokorente je taktiež výška úveru možná od 4 000 do 300 000 EUR, splatnosť je 4 roky, a účelom na tento úver je krátkodobý nedostatok financií, teda sa ním môžu platiť napríklad faktúry alebo mzdové náklady podniku.

Zabezpečenie je aj pri tomto úvere rovnaké, vyhlásenie ručiteľa alebo nutnosť zabezpečenia nehnuteľnosťou pri väčších čiastkach.

Výhodou týchto úverov je využitie EÚ zdrojov ku prevádzke podniku a investíciám a dostupnejšie úvery vďaka záruke EÚ, pri týchto úveroch je aj znížená úroková sadzba a možnosť splácania investičného úveru v období 15-tich rokov. Zabezpečenie je pri týchto úveroch taktiež nižšie.

Ako podmienkou získania úveru je nutnosť mať sídlo na území Slovenskej Republiky, podnikat' na tomto území v období minimálne 1 roka, mať pri tom ročný obrat aspoň 10 000 EUR a splniť pravidlá stanovené bankou.

Ako podklady potrebné k vybaveniu úveru je doklad oprávňujúci podnikat' alebo osvedčujúci právnickú osobu, daňové priznania a finančné výkazy za posledné dve účtovné obdobia a potvrdenie vypísané daňovým úradom, tlačivo poskytne banka.

Ďalšie úvery sú bez podpory programu, banka poskytuje ešte investičný úver a kontokorentný úver.

Investičný úver

Investičný úver je poskytovaný vo výške 4 000 až 500 000 EUR, pričom jeho výška je poskytovaná podľa zabezpečenia. Úver môže byť bezúčelový aj účelový a je možné ho využiť na refinancovanie úverov alebo podľa potreby investičných potrieb. Banka poskytuje úver s podmienkami, ktoré sa menia v závislosti od obratu podniku.

Pre podniky s obratom do 1 500 000 EUR je úverový limit spomenutý v predchádzajúcom odstavci, jeho splatnosť je 1 až 15 rokov podľa zabezpečenia úveru.

Úver je poskytovaný na nákup alebo rekonštrukciu nehnuteľnosti, na nákup áut, strojov alebo zariadenia, na financovanie prevádzkových potrieb či refinancovanie a konsolidáciu úverov.

Pri zabezpečení je to vyhlásením ručiteľa a nehnuteľnosť vo vyšších limitoch. Medzi výhody tohto úveru patrí fakt, že sa prostriedky poskytujú podniku na mieru, nie je potrebné dokladovať účel daného úveru, schvaľovací proces úveru má rýchly spád, k úveru je možné získať zvýhodnené podmienky ku firemnej kreditnej karte, rovnako ako poistenie majetku financovaného z daného úveru. Poistenie môže získať aj kľúčová osoba, pre tento úver.

Pokiaľ sa pravidelne využíva podnikateľské konto uzavreté v ČSOB, vie podnik získať aj predschrálený úver.

Predschrálený úver

Predschrálený úver je poskytovaný do výšky 50 000 EUR, podnik však musí mať účet pre podnikateľov zriadený v danej banke počas obdobia aspoň 6 mesiacov, ktorý musí byť pravidelne využívaný.

Pri danom úvere nie je potreba predkladať finančné výkazy a je to jednoduchý a rýchly prístup k financovaniu.

Podnik musí mať ešte sídlo na území Slovenskej Republiky v období aspoň 1 roku, mať ročný obrat v minimálnej výške 10 000 EUR a spĺňať pravidlá stanovené bankou.

Potrebné doklady sú rovnaké ako v predchádzajúcom úvere.

Kontokorentný úver

Kontokorentný úver je úver čerpaný pomocou prečerpania bežného účtu, pričom výšku čerpania si podnik mesačne vyberie podľa svojej aktuálnej potreby. Je tu iba maximálna stanovená výška, ktorá sa nemôže prekročiť.

Splácanie úveru je podľa možností podniku z prostriedkov pripísaných na účet. Úroky sa platia rovnako iba z reálne čerpanej sumy.

Pri tomto úvere poskytuje banka tri druhy, pre klientov s obratom do a nad 1,5 milióna a kontokorentný úver pre zdravotníkov. Aj pri tomto úvere si priblížime podmienky pre klientov s obratom do 1,5 milióna.

Úverový limit je pre tento úver 4 000 až 300 000 EUR, so splatnosťou na dobu neurčitú. Možnosť ukončenia úveru je bezplatná, a účel poskytnutia úveru je na čokoľvek. Úver je aj v tomto prípade viazaný na podnikateľské konto a ručenie je vo forme vyhlásenia ručiteľa.

Výhodou úveru je fakt, že je poskytnutý na dobu neurčitú a je tu možnosť jeho bezplatného ukončenia.

Úver nie je potrebné hmotne zabezpečiť, je pri ňom možnosť získať zvýhodnené podmienky ku firemnej kreditnej karte aj predschválený úver keď sa splní rovnaká podmienka ako pre predchádzajúcom úvere. Rovnako je tu aj možnosť poistenia kľúčovej osoby.²⁸

4.3 Analýza podmienok úverov ponúkaných podniku

Ako bolo na začiatku kapitoly spomenuté, sa podnik Safety Control VTZ, s.r.o. venuje školeniam na bezpečnosť a ochranu pri práci. Podnik zároveň vykonáva kontroly zariadení, a ponúka možnosť si prostredníctvom neho zakúpiť aj náhradné diely do hasiacich a požiarnych zariadení. Rovnako ponúka predaj nových zariadení. Podnik zabezpečuje kontroly BOZP aj vo forme dlhodobých zmlúv.

Vzhľadom na možné dlhšie obdobie pri splatnosti faktúr si podnik chce zobrať prevádzkový úver vo forme kontokorentu, na preklopenie časového obdobia splatnosti týchto faktúr a faktúr na prevádzku budovy a obchodu ako aj pohonných hmôt potrebných na prepravu zamestnancov kvôli školeniam. Podnik si preto plánuje zobrať úver vo výške 25 000 EUR.

Na zabezpečenie prepravy zamestnancov na miesta školení ako aj na revíziu hasiacich a požiarnych zariadení a hydrantov je podnik v potrebe kúpy nového auta. Pre nákup auta si dal podnik limit 25 000 EUR, pričom sa do tohto limitu musí vojsť nákup auta aj so všetkými potrebnými príplatkami. Úver chce spoločnosť splatiť do troch rokov od začiatku jeho čerpania.

Typy úverov ponúkaných vo vybraných bankách je sú rozpísané v predchádzajúcej časti. Banky boli oslovené so žiadosťou o podmienky, ktoré by daný podnik pri týchto úveroch získal. Výsledky sú spracované v nasledujúcich tabuľkách.

---

²⁸ Online ne:< <https://www.csob.sk/podnikatelia-firmy#>>. [cit. 18.2.2018]

Tabuľka 5: Investičné úvery pre podnikateľský úver

	SLSP, a.s.	Tatrabanka, a.s.	ČSOB
Istina	25 000 EUR	25 000 EUR	25 000 EUR
Úroková sadzba p.a.	5,5%	7,9%	6,7%
Mesačná splátka	694,44	829,16	765,31
Výška úrokov	2 176,31EUR	4 849,91 EUR	2 551,04 EUR
Celková výška úveru	27 176,31 EUR	29 849,91 EUR	27 551,04 EUR
Poplatok za spracovanie úveru	375 EUR	400 EUR	250 EUR
Mesačný poplatok za vedenie účtu	6 EUR	6 EUR	6,80 EUR
Suma poplatkov za obdobie čerpania úveru	591	616	494,8
Celková výška úveru s poplatkami	27 767,31 EUR	30 465,91 EUR	28 045,84 EUR

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

Tabuľka 6: Porovnanie investičných úverov

	SLSP, a.s.	Tatrabanka, a.s.	ČSOB
Úverový limit	25 000 EUR	25 000 EUR	25 000 EUR
Úroková sadzba	7,50 %	11,90 %	10,20 %
Poplatok za spracovanie	375 EUR	400 EUR	250 EUR
Mesačný poplatok	6 EUR/ mesačne	6 EUR/ mesačne	6,40 EUR/ mesačne
Spolu poplatky	447	472	326,80

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

4.4 Finančná analýza podniku

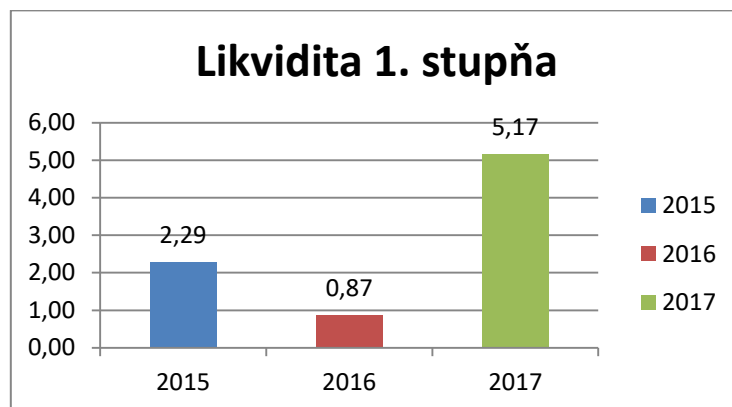
Pred stanovením podmienok úveru musí banka vykonať finančnú analýzu podniku, podľa ktorej výsledkov stanoví vhodné podmienky, pod ktorými poskytne danému podniku úver.

Tabuľka 7: Výpočet likvidity 1. stupňa

	finančný majetok	krátkodobé záväzky	Likvidita 1. stupňa
2015	175 308	76 589	2,29
2016	308 934	353 524	0,87
2017	435 535	84 281	5,17

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa finančných podkladov podniku

Pohotovú likviditu podniku dosahuje v rokoch 2015 – 2017 hodnoty 2,29; 0,87 a 5,17. Hodnoty, ktoré podniku vyšli sú výrazne vyššie ako odporúčané hodnoty, čo je zapríčinené hlavne vyšším finančným majetkom podniku a nízkymi záväzkami. Odporúčané hodnoty pre podnik sú v intervale 0,2 – 0,8. Podnik teda svojim majetkom vie uhradiť viac než svoje krátkodobé záväzky a jeho platobná schopnosť je vysoká.

Graf 1: Likvidita 1. stupňa

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa finančných podkladov podniku

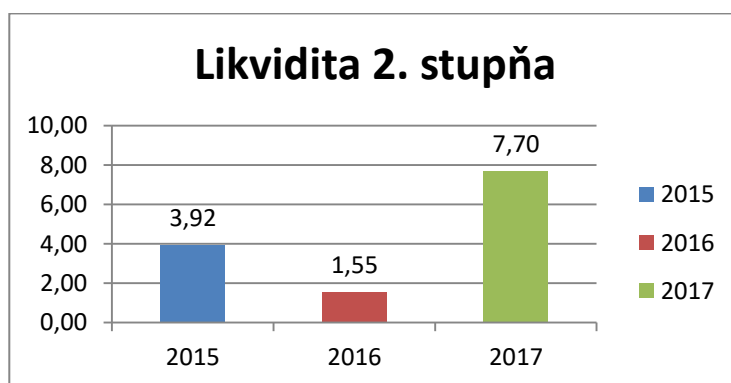
Tabuľka 8: Výpočet likvidity 2. stupňa

	finančný majetok	krátkodobé pohľadávky	krátkodobé záväzky	Likvidita 2. stupňa
2015	175 308	124 957	76 589	3,92
2016	308 934	237 477	353 524	1,55
2017	435 535	213 680	84 281	7,70

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa finančných podkladov podniku

Likviditu 2. stupňa má podnik v hodnote 3,92 pre rok 2015, 1,55 pre rok 2016 a 7,7 v roku 2017. Dôvodom veľkých skokov sú zmeny v krátkodobých záväzkoch v jednotlivých rokoch ako aj nárast finančného majetku podniku. Ukazovateľ by mal byť v intervale 1-1,5, čo podnik nespĺňa. Majetok podniku je teda uložený v hotovostných prostriedkoch a neprináša podniku zisk. Ukazovateľ nám vyjadruje koľko eur pripadá na 1 euro krátkodobých záväzkov.

Graf 2: Likvidita 2. stupňa

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa finančných podkladov podniku

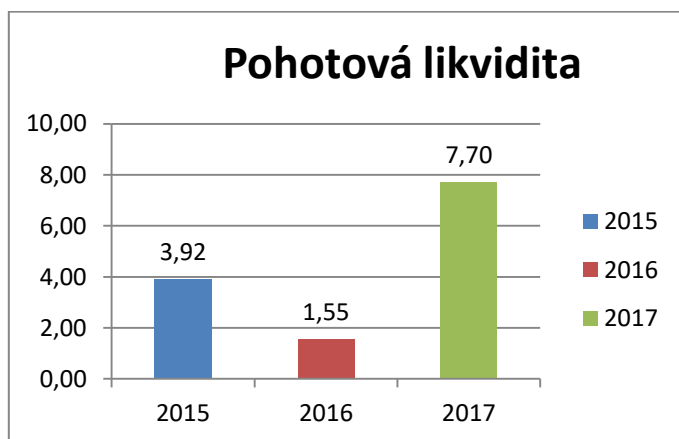
Tabuľka 9: Výpočet pohotovej likvidity

	finančné účty	krátkodobé pohľadávky	zásoby	krátkodobé záväzky	pohotová likvidita
2015	175 308	124 957	0	76 589	3,92
2016	308 934	237 477	0	353 524	1,55
2017	435 535	213 680	0	84 281	7,70

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa finančných podkladov podniku

Pohotovú likviditu má podnik vo výške 3,92 v roku 2015, v roku 2016 sa znížila na 1,55 avšak v roku 2017 narástla na hodnotu 7,7. Keďže podnik nezhrádza zásoby, sú tieto hodnoty rovnaké ako pri bežnej likvidite. Interval optimálnych hodnôt je pre túto likviditu 2 – 2,5, čiže bola až na rok 2016, kedy nedosahovala tieto optimálne hodnoty vyššie.

Graf 3: Pohotovú likvidita

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa finančných podkladov podniku

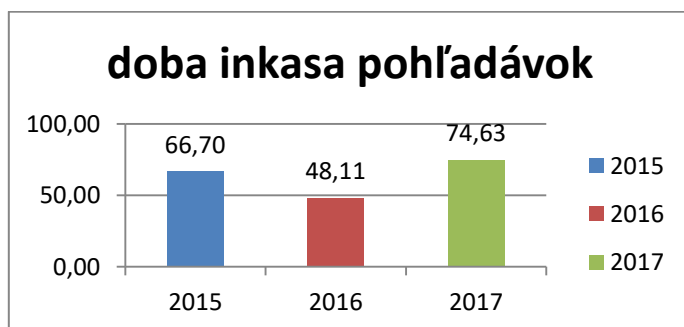
Tabuľka 10: Výpočet doby inkasa pohľadávok

	Krátkod obé pohľadávky x-1	krátkodobé pohľadávky x	tržby	doba inkasa pohľadávok
2015	142 010	124 957	730 481	66,70
2016	124 957	237 477	1 374 924	48,11
2017	237 477	213 680	1 103 217	74,63

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa finančných podkladov podniku

Doba inkasa pohľadávok sa v rokoch 2015 až 2017 pohybovala v hodnotách 66,7, ďalej 48,11 a 74,63. Tento ukazovateľ nám hovorí koľko dní uplynie od vystavenia faktúry po jej zaplataenie. Odberatelia platia svoje záväzky podniku v dobrom čase, podľa ich platobnej schopnosti má podnik dobré portfólio odberateľov, ani v jeden rok nepresiahla táto doba 100 dní..

Graf 4: Doba inkasa pohľadávok

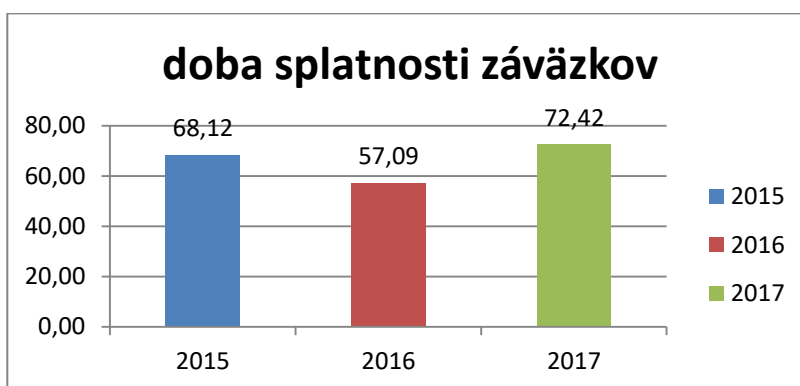
Zdroj: Vlastné spracovanie podľa finančných podkladov podniku

Tabuľka 11: Výpočet doby splatnosti záväzkov

	Krátkodobé záväzky x-1	krátkodobé záväzky	tržby	doba splatnosti záväzkov
2015	196 059	76 589	730 481	68,12
2016	76 589	353 524	1 374 924	57,09
2017	353 524	84 281	1 103 217	72,42

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa finančných podkladov podniku

Doba splatnosti záväzkov podniku je v roku 2015 68,12, v roku 2016 57,09 a v roku 2017 72,42. V priemere im v tieto roky trvala úhrada záväzkov 65,87 dní. Podnik teda nemal problémy s ich splatením. Táto hodnota by mala prevyšovať dobu splatnosti záväzkov, čo až na rok 2016 aj nastalo.

Graf 5: Doba splatnosti záväzkov

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa finančných podkladov podniku

Tabuľka 12: Výpočet rentability aktív

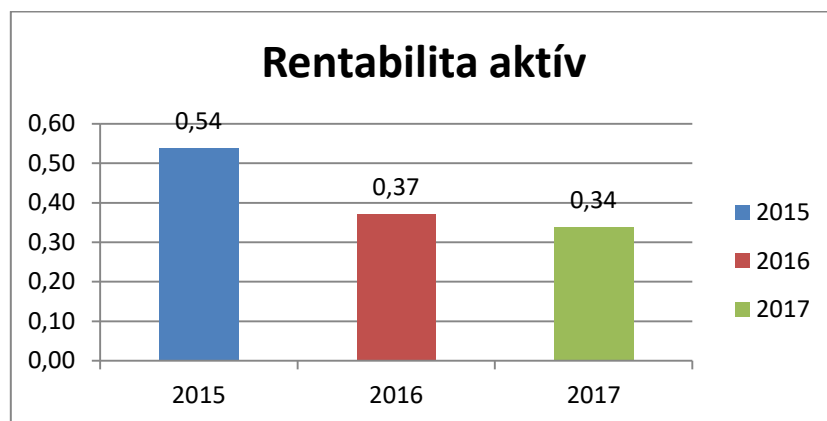
	čistý zisk	celkové aktíva	rentabilita aktív
2015	226 826	421 567	0,54
2016	268 177	723 323	0,37
2017	298 633	881 236	0,34

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa finančných podkladov podniku

Rentabilita aktív má v sledovaných rokoch klesajúci trend, čo nie je dobrým príznakom hospodárnosti podniku. Dôvodom tohto poklesu je zvýšenie majetku. Dôvodom

zvýšenia majetku je zmena vo vedení podniku, spolu s jeho zväčšením. Podnik bol ešte v roku 2015 považovaný za mikropodnik. Hodnoty rentability aktív sú 54 % v roku 2015, 37 % pre 2016 a 34 % za rok 2017.

Graf 6: Rentabilita aktív

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa finančných podkladov podniku

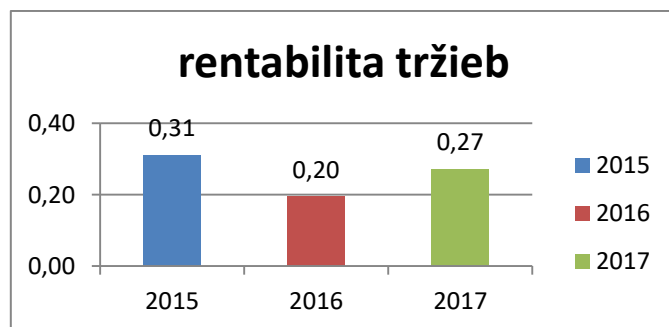
Tabuľka 13: Výpočet rentability tržieb

	čistý zisk	tržby	rentabilita tržieb
2015	226 826	730 481	0,31
2016	268 177	1 374 924	0,20
2017	298 633	1 103 217	0,27

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa finančných podkladov podniku

Rentabilita tržieb bola v podniku v roku 2015 31 %, v roku 2016 20 % a v roku 2017 27 %. Tento ukazovateľ vyjadruje podiel zisku na euro tržieb. Aj tento ukazovateľ mal z roku 2015 na rok 2016 klesajúci trend, avšak na ďalší rok už nastal rastúci trend.

Graf 7: Rentabilita tržieb

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa finančných podkladov podniku

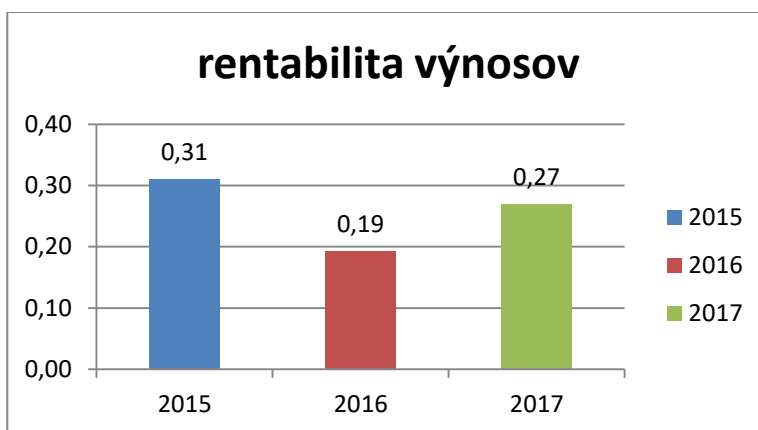
Tabuľka 14: Výpočet rentability výnosov

	čistý zisk	výnosy	rentabilita výnosov
2015	226 826	730 492	0,31
2016	268 177	1 385 300	0,19
2017	298 633	1 107 879	0,27

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa finančných podkladov podniku

Rentabilita výnosov bola pre daný podnik v roku 2015 31 %, na rok 2016 klesla na 19 % načo na rok 2017 vzrástla na 27 %. Tento vývoj má rovnaký trend ako predchádzajúce dva ukazovatele.

Graf 8: Rentabilita výnosov

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa finančných podkladov podniku

Tabuľka 15: Výpočet krytia úrokov 1

	zisk pred zdanením	úroky	Krytie úrokov 1
2015	291 631	124 957	3,33
2016	344 524	237 477	2,45
2017	381 941	213 680	2,79

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa finančných podkladov podniku

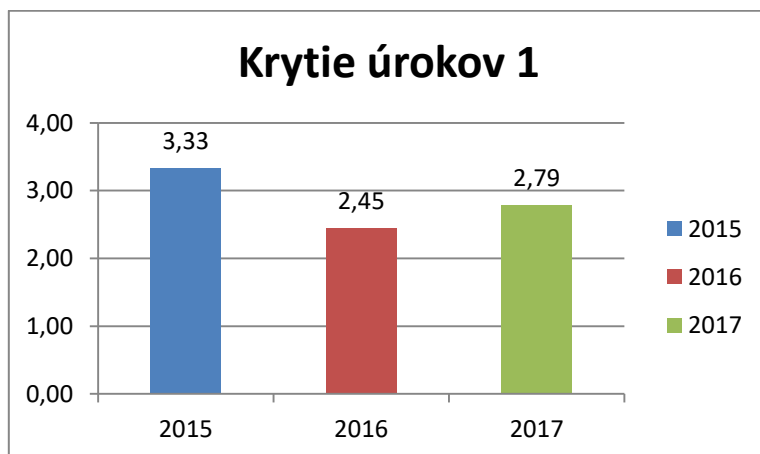
Tabuľka 16: Výpočet krytia úrokov 2

	zisk po zdanení	úroky	Krytie úrokov 2
2015	226 826	124 957	2,82
2016	268 177	237 477	2,13
2017	298 633	213 680	2,40

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa finančných podkladov podniku

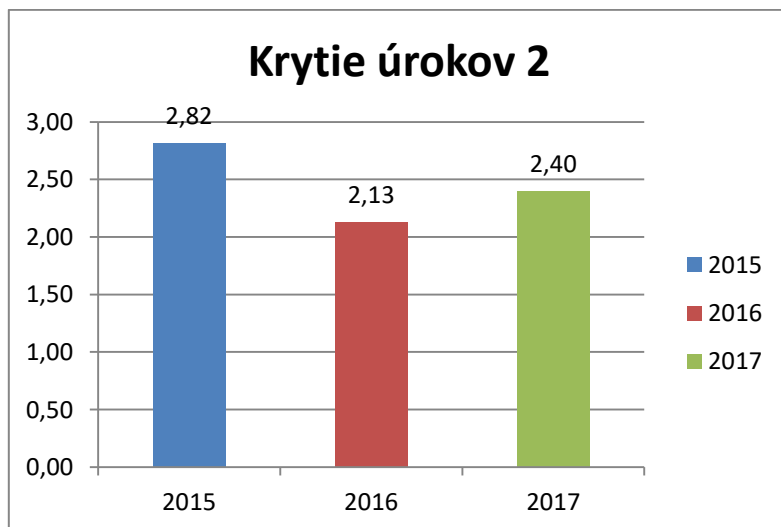
Ukazovateľ krytia úrokov nám vyjadruje, že podnik zarába viac, ako je nutné iba na pokrytie úrokov. Tento ukazovateľ mal rovnaký trend ako v predchádzajúcich prípadoch. Jeho hodnoty boli 3,33, potom poklesli na 2,45 a vzrástli na 2,79. Rovnaký trend vidíme aj na ukazovateli krytie úrokov po zdanení, kde sú hodnoty 2,82; 2,13 a 2,40.

Graf 9: Krytie úrokov 1

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa finančných podkladov podniku

Graf 10: Krytie úrokov 2

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa finančných podkladov podniku

5 Diskusia

Diskusia sa bude v tejto práci porovnaníu podmienok investičného a kontokorentného úveru, ktoré boli ponúkaného podniku Safety Control. Porovnávané sú ponuky od troch bánk, Slovenskej sporiteľne, a.s., Tatrabanky a.s. a Československej obchodnej banky, a.s. pričom sa snažíme vybrať pre podnik tú najlepšiu variantu. Typy úverov ponúkané bankami sú rozobraté v predchádzajúcej kapitole.

Porovnanie podmienok investičného úveru

Ako prvý bude porovnaný investičný úver. Výška úveru je 25 000 EUR a doba splatnosti úveru je tri roky.

Porovnanie úrokovej sadzby

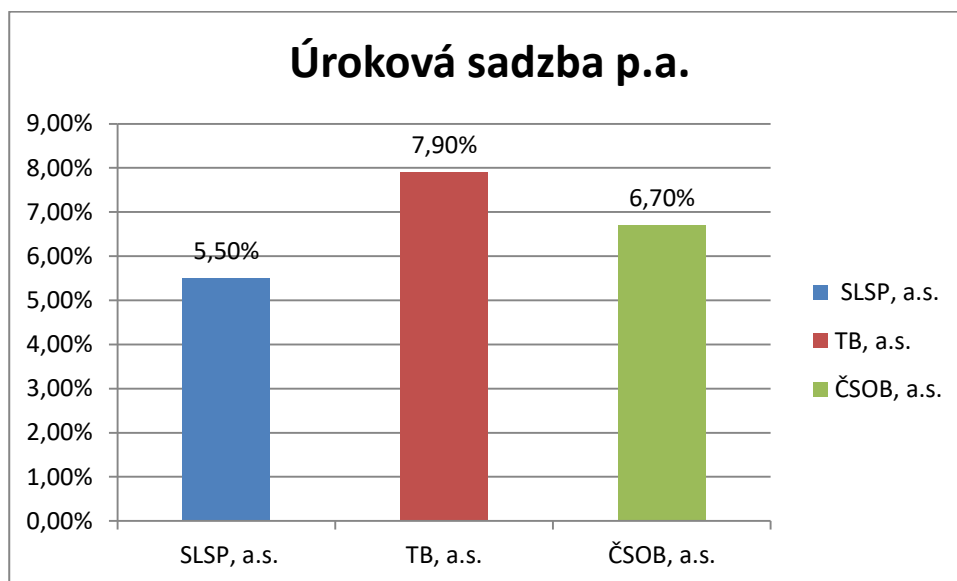
Podľa ponúkanej úrokovej sadzby nám najmenej výhodné podmienky poskytla Tatrabanka s výškou úrokovej sadzby 7,9 % p.a. Na druhom mieste sme získali podmienky od Československej obchodnej banky s úrokovou sadzbou 6,7 % p.a., pričom je táto úroková sadzba o 1,3 % nižšia ako ponuka z Tatrabanky. Najlepšie zo všetkých ponúk vyšli podmienky ponúkané Slovenskou sporiteľňou s úrokovou sadzbou 5,5 % p.a.. táto úroková sadzba je o 1,2 % nižšia ako sadzba z ČSOB banky a o 2,4 % nižšia ako ponuka z Tatrabanky. Výška úrokovej sadzby je zobrazená v nasledujúcej tabuľke a grafe.

Tabuľka 17: Porovnanie úrokovej sadzby investičného úveru

	SLSP, a.s.	TB, a.s.	ČSOB, a.s.
Úroková sadzba p.a.	5,5%	7,9%	6,7%

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

Graf 11: Úroková sadzba investičných úverov

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

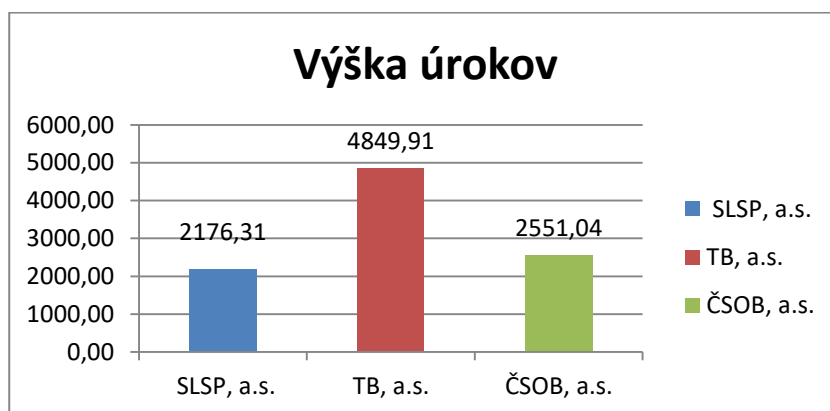
Podľa predchádzajúcej úrokovej sadzba vieme vypočítať aj výšku úrokov, ktoré by daný podnik zaplatil, pokiaľ by si vybral daný investičný úver. Celková výška úrokov, ktoré by podnik zaplatil sú 4 849,91 EUR pri Tatrabanke, 2 551,04 EUR pri Československej obchodnej banke a 2 176,31 EUR pri najmenších úrokoch zo Slovenskej sporiteľne. Výšky sú rovnako znázornené v tabuľke a grafe.

Tabuľka 18: Porovnanie výšky úrokov investičného úveru

	SLSP, a.s.	TB, a.s.	ČSOB, a.s.
Výška úrokov	2 176,31 EUR	4 849,91 EUR	2 551,04 EUR

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

Graf 12: Výška úrokov investičných úverov

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

Porovnanie mesačnej splátky

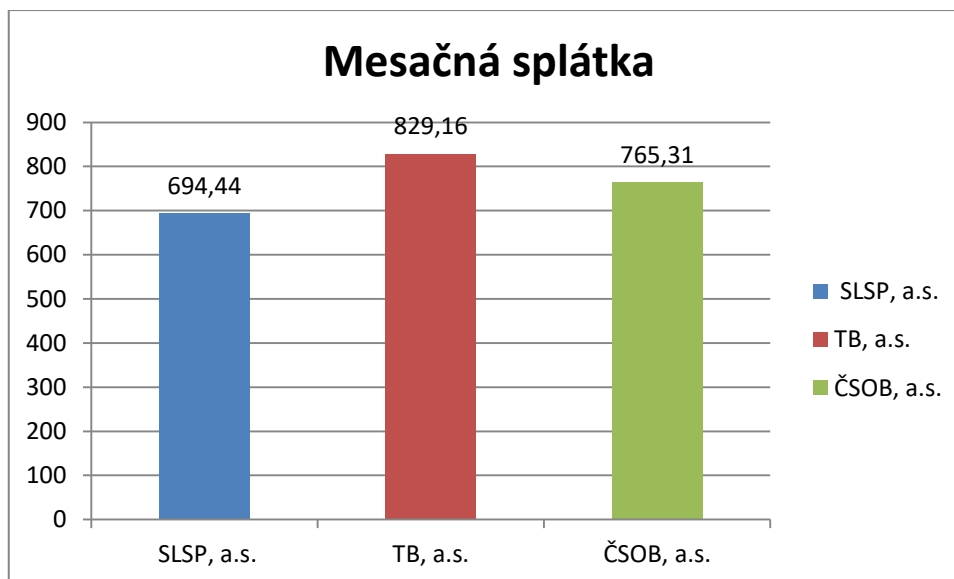
Z porovnania úrokovej sadzby ponúkaných pre investičný úver od bánk nám vyšli tieto mesačné splátky, najmenšia mesačná splátka vyšla pre Slovenskú sporiteľňu vo výške 694,44 EUR mesačne. Druhá najmenšia je splátka od Československej obchodnej banky vo výške 765,31 EUR mesačne a najvyššia splátka vyšla 829,16 EUR mesačne v Tatrabanke.

Tabuľka 19: Porovnanie mesačnej splátky investičného úveru

	SLSP, a.s.	TB, a.s.	ČSOB, a.s.
Mesačná splátka	694,44	829,16	765,31

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

Graf 13: Mesačná splátka investičných úverov

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

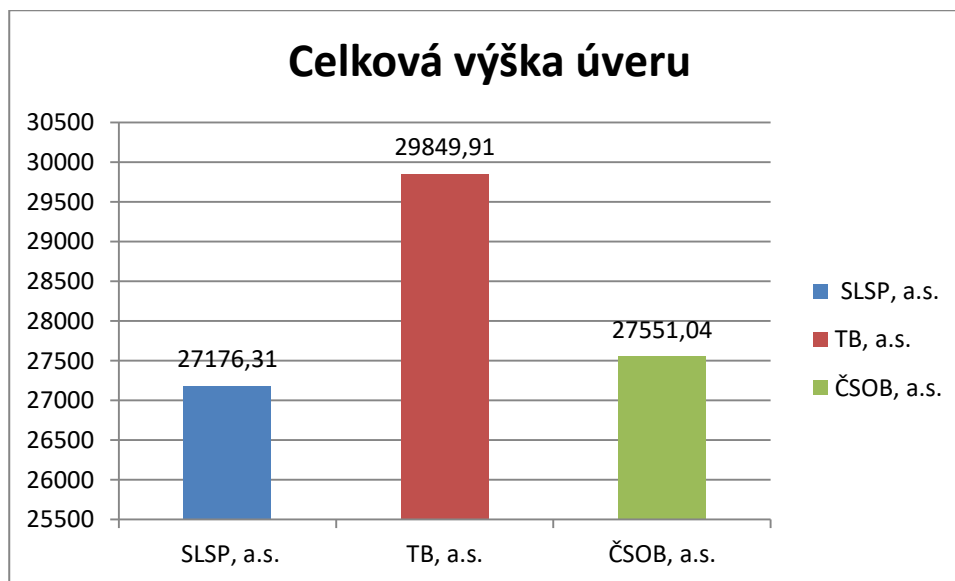
Pokiaľ by sa pri úveroch riešila iba suma výšky úveru a úrokov, tak by sa pri najlacnejšej pôžičke zaplatilo celkovo 27 176,31 EUR a to v Slovenskej sporiteľni, v druhej najlacnejšej možnosti od Československej obchodnej banky 27 551,04 EUR a v najdrahšej možnosti od Tatrabanke 29 849,91 EUR. Pri výške úveru a úrokov by teda najlepšie vyšla Slovenská sporiteľňa nasledovaná Československou obchodnou bankou a na poslednom mieste sa umiestnila Tatrabanke.

Tabuľka 20: Porovnanie ceny úveru investičného úveru

	SLSP, a.s.	TB, a.s.	ČSOB, a.s.
Celková výška úveru	27 176,31 EUR	29 849,91 EUR	27 551,04 EUR

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

Graf 14: Celková výška investičného úveru

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

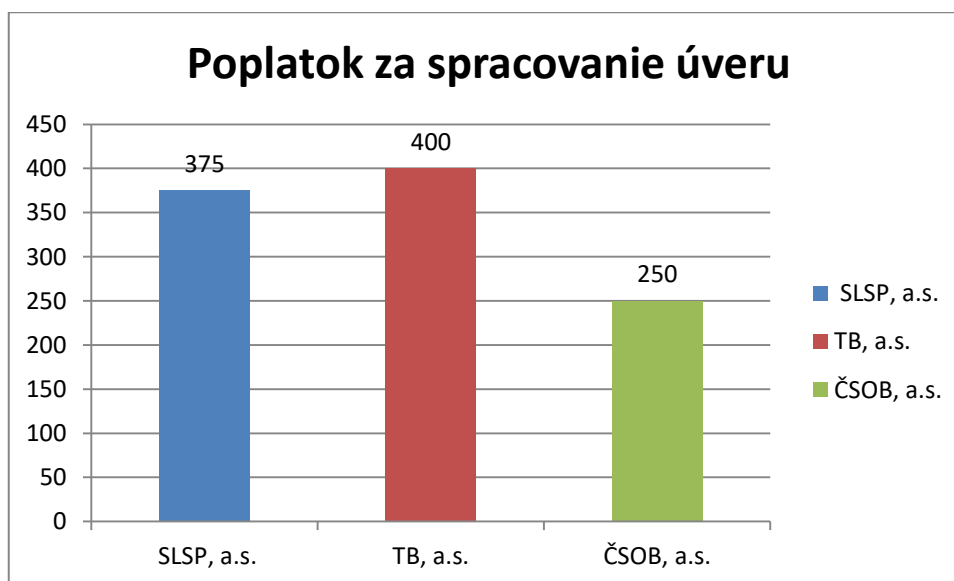
Porovnanie poplatkov za spracovanie úveru

Poplatky za spracovanie úveru sú vo väčšine bánk dané ako určité percento z výšky úveru, pričom je stanovená minimálna suma, ktorá musí byť zaplatená ani pri jennom prípade sa nám nepodarilo dostať sa iba na minimálnu sumu poplatkov za spracovanie úveru. Najnižší poplatok za spracovanie bol ponúknutý Československou obchodnou bankou a to vo výške 250 EUR. Na druhom mieste nám vyšla Slovenská sporiteľňa s výškou poplatku za spracovanie 375 EUR za daný úver. Najdrahší poplatok za spracovanie úveru je v Tatrabanke, kde bol poplatok vo výške 800 EUR, pričom bol pre daný podnik znížený na 400 EUR.

Tabuľka 21: Porovnanie poplatku za spracovanie investičného úveru

	SLSP, a.s.	TB, a.s.	ČSOB, a.s.
Poplatok za spracovanie úveru	375 EUR	400 EUR	250 EUR

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

Graf 15: Výška poplatkov za spracovanie investičných úverov

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

Porovnanie mesačnej výšky poplatkov

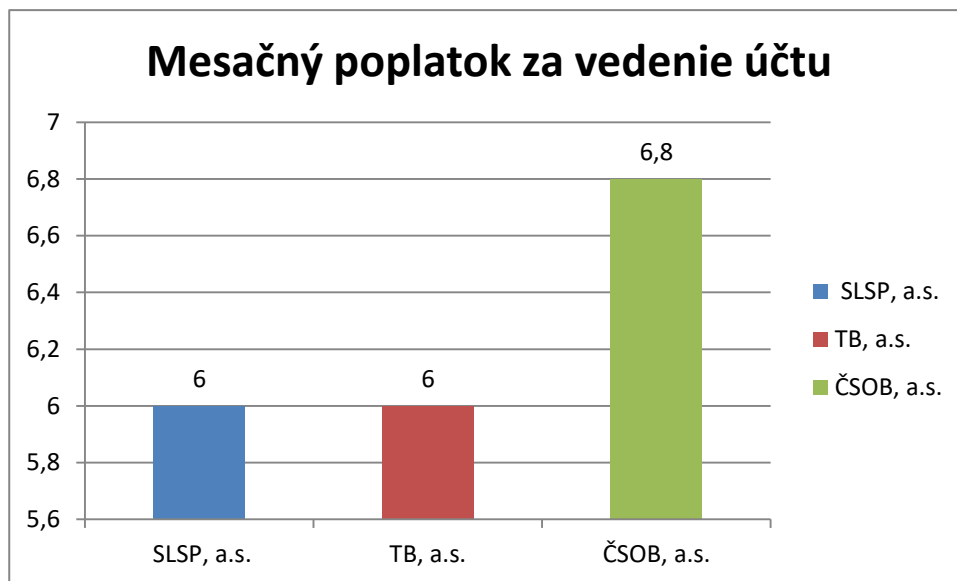
Pri mesačnej výške poplatkov sme získali iba dve výšky. Tatrabanka aj Slovenská sporiteľňa majú totožnú výšku mesačných poplatkov za vedenie účtu, a to vo výške 6 EUR mesačne. Československá obchodná banka má mesačný poplatok iba o niečo vyšší, a to vo výške 6,80 EUR. Tento malý rozdiel nám za tri roky spraví rozdiel iba 28,80 EUR, kde je pri 6 Eurách mesačne za tri roky výška poplatkov 216 Eur a pri 6,80 je to 244,80 EUR.

Tabuľka 22: Porovnanie mesačného poplatku investičného úveru

	SLSP, a.s.	TB, a.s.	ČSOB, a.s.
Mesačný poplatok za vedenie účtu	6 EUR	6 EUR	6,80 EUR

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

Graf 16: Výška mesačných poplatkov investičných úverov

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

Suma poplatkov investičného úveru

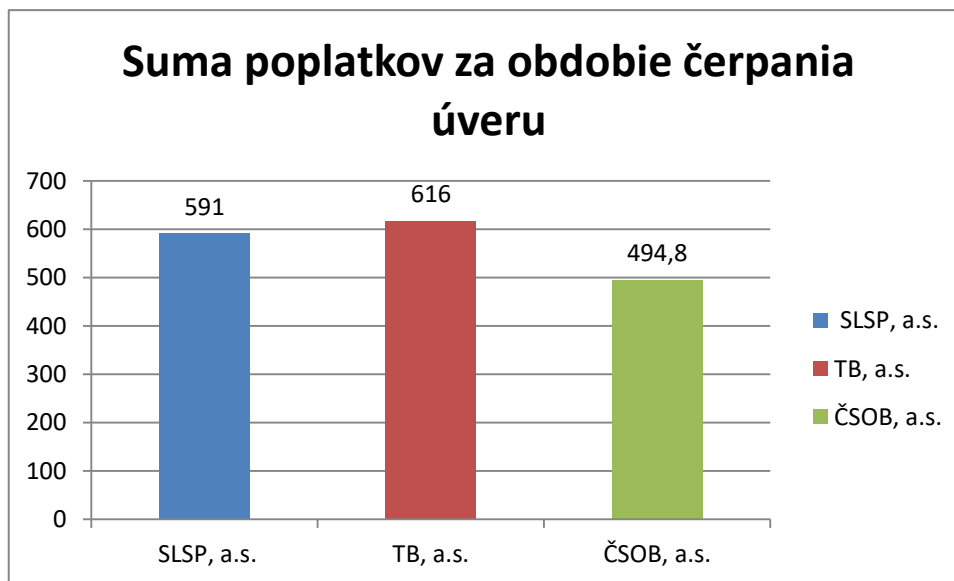
Počas celkovej doby trvania úveru vyjdú najlacnejšie poplatky v Československej obchodnej banke a to vo výške 494,80 EUR. Na druhom mieste sú poplatky žiadané od Slovenskej sporiteľne, kde sa ich výška nachádza na 591,00 EURách. Najvyššie poplatky sú žiadané v Tatrabanke a ich výška je 616 EUR. Celkovú výšku poplatkov najviac ovplyvnil poplatok za spracovanie úveru.

Tabuľka 23: Porovnanie sumy poplatkov investičného úveru

	SLSP, a.s.	TB, a.s.	ČSOB, a.s.
Suma poplatkov za obdobie čerpania úveru	591	616	494,8

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

Graf 17: Suma poplatkov investičných úverov

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

Porovnanie celkovej výšky investičného úveru

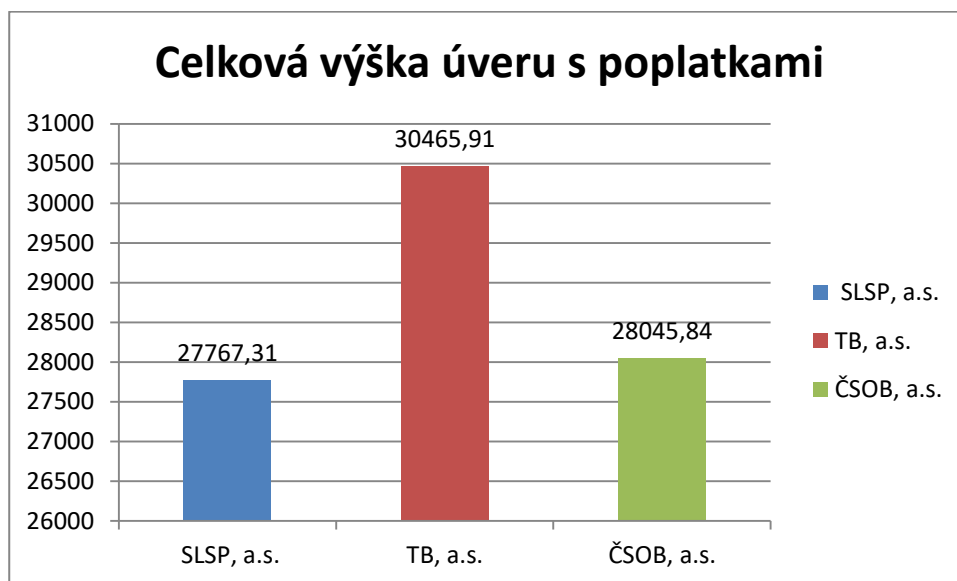
Pri porovnaní celkovej výšky zaplatenej za úver, je najlepšou možnosťou Slovenská sporiteľňa, kde daný podnik zaplatí celkovo výšku úveru, spolu s úrokmi aj s poplatkami 27 757,31 EUR, čo je o 2 757,31 EUR vyššie ako výška daného žiadaného úveru. Na druhom mieste je úver ponúkaný Československou obchodnou bankou, vo výške 28 045,84 EUR, ktorý zvyšuje žiadanú výšku úveru o 3 045,84 EUR. Najdrahší úver bol ponúknutý Tatrabankou, kde je úver ponúkaný za celkovú cenu 30 465,91 EUR a teda za úver vo výške 25 000 EUR zaplatí podnik o 5 465,91 EUR viac ako je výška limitu žiadaného podnikom.

Tabuľka 24: Porovnanie celkovej výšky úveru investičného úveru

	SLSP, a.s.	TB, a.s.	ČSOB, a.s.
Celková výška úveru s poplatkami	27 767,31 EUR	30 465,91 EUR	28 045,84 EUR

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

Graf 18: Výška investičných úverov

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

Porovnanie kontokorentného úveru

Ďalším porovnávaným úverom je kontokorentný úver. Výška žiadaného úveru bola 25 000 EUR, pričom dĺžka čerpania daného úveru sa stanovila na 1 celý rok.

Porovnanie úrokovej sadzby

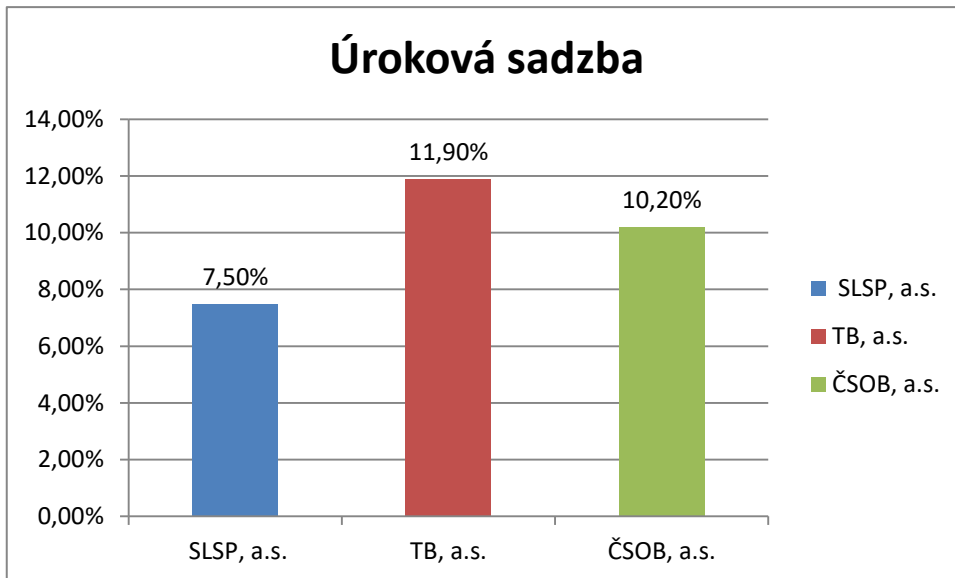
Úroková sadzba na kontokorentný úver bola najnižšia taktiež u úveru zo Slovenskej sporiteľne. Tento úver bol ponúkaný za úrokovú sadzbu 7,50 % p.a. Ako druhý bol ponúkaný úver s najnižšou úrokovou sadzbou úver od Československej obchodnej banky. Tá ponúkla úrokovú sadzbu vo výške 10,20 %. Najvyššiu úrokovú sadzbu ponúkla Tatrabanka, ktorá si stanovila výšku úrokovej sadzby pre daný úver 11,90 %.

Tabuľka 25: Porovnanie úrokovej sadzby kontokorentného úveru

	SLSP, a.s.	TB, a.s.	ČSOB, a.s.
Úroková sadzba	7,50 %	11,90 %	10,20 %

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

Graf 19: Výška úrokovej sadzby kontokorentných úverov

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

Porovnanie poplatku za spracovanie

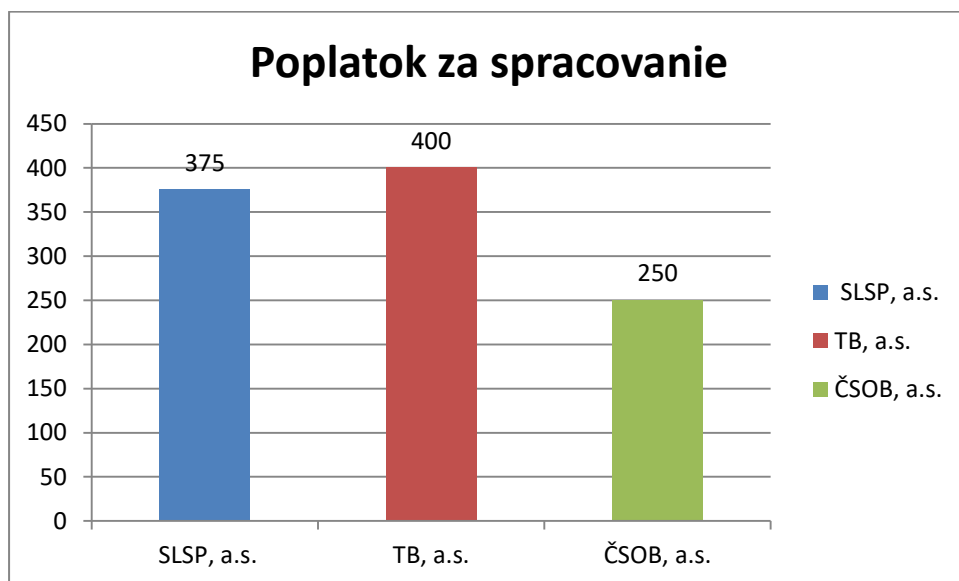
Pri poplatku za spracovanie úveru vyšiel najlepšie úver ponúkaný Československou obchodnou bankou. Tento úver má výšku poplatku za spracovanie 250 EUR. Na druhom mieste vyšiel úver ponúknutý Slovenskou sporiteľňou s poplatkom vysokým 375 EUR a najhoršie vyšla Tatrabanka s poplatkom za spracovanie vo výške 400 EUR, pričom bol tento poplatok znížený vďaka bonite klienta z 800 EUR.

Tabuľka 26: Porovnanie poplatku za spracovanie kontokorentného úveru

	SLSP, a.s.	TB, a.s.	ČSOB, a.s.
Poplatok za spracovanie	375 EUR	400 EUR	250 EUR

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

Graf 20: Výška poplatkov za spracovanie kontokorentných úverov

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

Porovnanie mesačných poplatkov

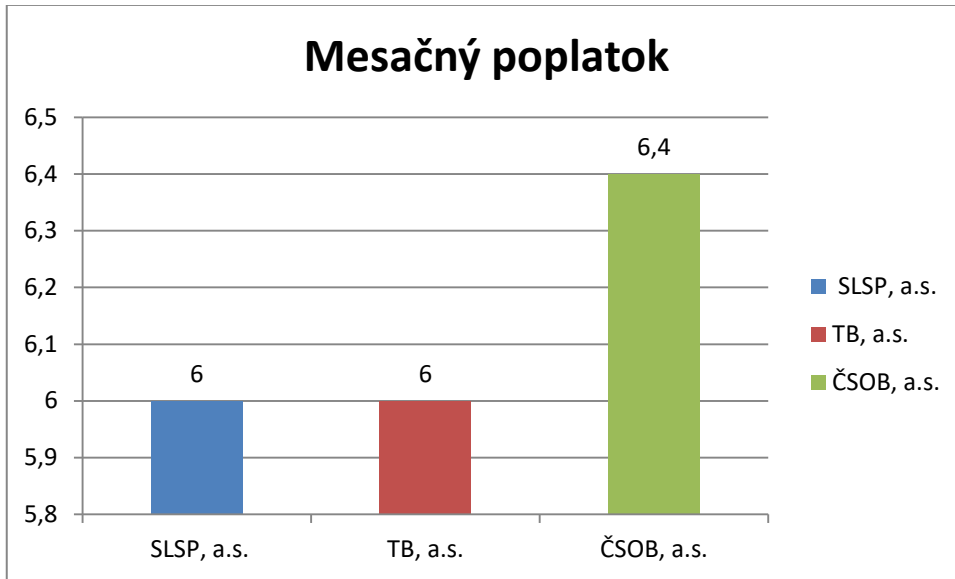
Pri mesačnom poplatku vyšla najhoršie Československá obchodná banka ponúkajúca kontokorent s poplatkom 6,40 EUR mesačne. Ďalšie dve banky, Slovenská sporiteľňa a Tatrabanka majú výšku mesačného poplatku totožnú a teda 6,40 EUR mesačne. Poplatky za rok využívania tohto úveru sú pre Slovenskú sporiteľňu a Tatrabanku 72 EUR a pre Československú obchodnú banku 76,80 EUR, teda o 4,80 EUR viac.

Tabuľka 27: Porovnanie mesačného poplatku kontokorentného úveru

	SLSP, a.s.	TB, a.s.	ČSOB, a.s.
Mesačný poplatok	6 EUR/ mesačne	6 EUR/ mesačne	6,40 EUR/ mesačne

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

Graf 21: Výška mesačných poplatkov kontokorentných úverov

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

Porovnanie sumy poplatkov za kontokorentný úver

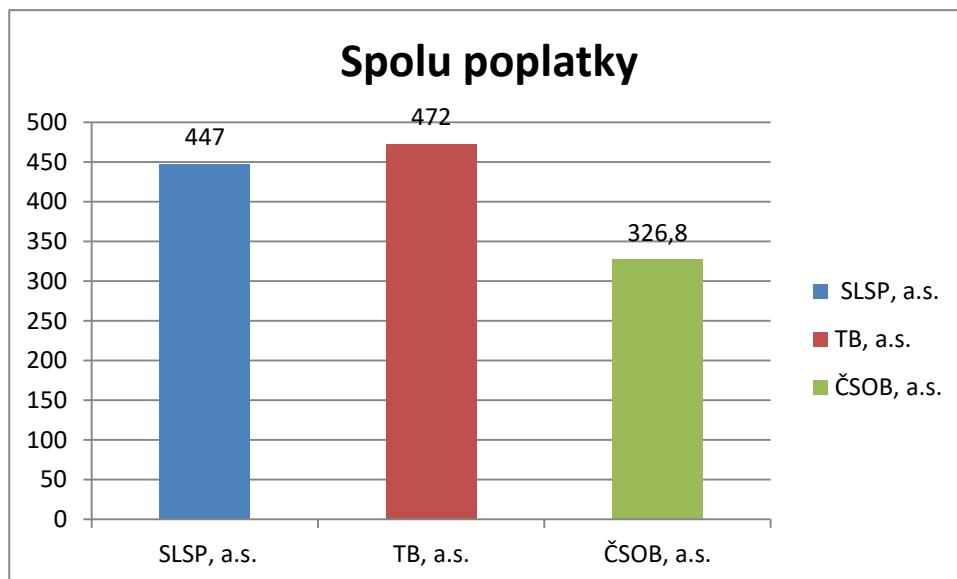
Pri využívaní kontokorentného úveru počas obdobia jedného roka, sú celkové poplatky najmenšie pre Československú obchodnú banku, vo výške 326,80 EUR. Ako druhé najvýhodnejšie vyšli poplatky ponúknuté Slovenskou sporiteľňou, a teda vo výške 447 EUR. Najhoršie na tom dopadla Tatrabanka s výškou poplatkov 472 EUR.

Tabuľka 28: Porovnanie sumy poplatkov kontokorentného úveru

	SLSP, a.s.	TB, a.s.	ČSOB, a.s.
Spolu poplatky	447	472	326,80

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

Graf 22: Výška poplatkov kontokorentných úverov

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa podkladov získaných z bánk

Pokiaľ porovnávame aj poplatky, aj celkovú výšku úrokovej sadzby, najlepšie na tom vychádza úver od Slovenskej sporiteľne, kedy by sme pri jeho využívaní zaplatili najmenšiu sumu. Druhým variantom je úver od Československej obchodnej banky. Ako posledný a teda najnevýhodnejší je úver poskytnutý Tatrabankou.

V obidvoch prípadoch na konci porovnania vyšiel najvýhodnejšie úver od Slovenskej sporiteľne, pričom sa na druhom mieste umiestnila so svojimi úvermi Československá obchodná banka. Ako najnevýhodnejšie vyšli úvery ponúkané od Tatrabanky.

Výhodnosť úverov sme však mohli s istotou porovnať iba pri investičnom úvere, kde sú predom stanovené všetky podmienky čerpania daného úveru. Pri kontokorente závisia podmienky poskytnutia aj výhodnosti úveru hlavne od jeho čerpania. Preto by sme jeho výhodnosť vedeli určiť až po určitom časovom intervale. Pri kontokorente je dôležité využívať povolené limity čo najviac.

Záver

Hlavným cieľom bolo v tejto diplomovej práci získať a porovnať podmienky pre investičný a kontokorentný úver pre podnik Safety Control. Na získanie týchto informácií sme potrebovali získať poznatky k danej téme, ktoré sú spracované v teoretickej časti danej práce.

V prvej kapitole tejto práce, a teda v teoretickej časti sú definície pojmu podnik, jeho delenie, pojem malý a stredný podnik, sú tam rozobrané aj funkcie, ktoré v ekonomike malý a stredný podnik zastáva. V tejto časti práce je definovaný aj pojem komerčná banka, sú tam typy úverov, ktoré banky poskytujú aj úverový proces a pomerové ukazovatele analýzy bonity klienta.

V praktickej časti práce sme priblížili podnik Safety Control, ktorého údaje sme použili na získanie ponúk z bánk. Podnik sa zaoberá hlavne bezpečnosťou pri práci a činnosťami s ňou spojenými.

V tejto časti práce sme si rovnako priblížili aj rôzne druhy úverov, ktoré poskytujú banky Slovenská sporiteľňa, a.s., Československá obchodná banka, a.s. a Tatrabanka, a.s. svojim klientom v kategórii malý a stredný podnik v oblastiach investičného úveru a prevádzkového úveru, v tejto kategórii nás najviac zaujímal kontokorentný úver. Na záver tejto časti práce sme sa venovali analýze finančnej situácie podniku, ktorá ukazovala priaznivý vývoj do budúcnosti a schopnosť splácať svoje záväzky. Finančná situácia podniku má za posledné tri roky v sebe skok medzi rokmi 2015 a 2016, kedy nastala zmena vo vedení podniku, pribudol do podniku nový spoločník, čím sa zvýšil majetok podniku. S príchodom nového spoločníka do podniku nastala aj zmena v počte zamestnancov, ktorých podnik zamestnával a podniku sa podarilo dostať sa z kategórie mikropodnik do kategórie malého podniku. V dôsledku týchto zmien nastalo zhoršenie finančnej situácie, ktoré sa však od roku 2017 začalo zase zlepšovať.

Ďalšia časť práce bola venovaná porovnaniu konkrétnych podmienok, ktoré podnik od bánk na dané úvery získal. Podnik žiadal o dva druhy úverov, jedným bol investičný úver vo výške 25 000 EUR, ktorý chcel podnik na tri roky. Investičný úver bolo plánované

použiť na nákup auta na kontrolu a školenia bezpečnosti a ochrany pri práci. Druhým úverom bol kontokorentný úver po dĺžku jedného roka so sumou taktiež 25 000 EUR.

Pri zhodnotení úrokovej sadzby pri investičnom úvere vyšla najlepšie Slovenská sporiteľňa, a.s. s výškou úrokovej sadzby 5,5 % p.a., ako ďalšia bola Československá obchodná banka so 6,7 % a najhoršie na tom bola Tatrabanka, a.s. s úkovou sadzbou 7,9 % p.a. Poplatky za dané úvery vyšli najnižšie v Československej obchodnej banke, 494,8 EUR, potom Slovenskej sporiteľni 591 EUR a najhoršie na tom bola aj v tomto prípade Tatrabanka s 616 EUR. Pri porovnávaní celkovej výšky, ktorú za úver podnik zaplatí teda najlepšie vyšla Slovenská sporiteľňa, a.s.

Porovnanie za kontokorentný úver malo podobné výsledky, kde získa najvýhodnejší úver v Slovenskej sporiteľni, a.s. Podmienky kontokorentného úveru sa dajú lepšie porovnať až po uplynutí čiastočnej doby čerpania úveru, kde by sa mohla pre úver zmeniť reálna úroková sadzba podľa jeho čerpania.

Podnik by si teda pri týchto podmienkach vybral úvery poskytované Slovenskou sporiteľňou, a.s..

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

- [1]. ČERNOHORSKÝ Jan, TEPLÝ PETR. *Základy financií*. Praha: Grada Publishing. 2011. S. 304 ISBN 978-80-247-3669-3
- [2]. GALLAGHER Timothy J. – ANDREW Joseph D. 4th ed. 2007 *Financial Management, Principles and Practice* 640p. ISBN 1-930789-02-5.
- [3]. HORVÁTOVÁ. E.. *Bankovníctvo*. Žilina: GEORG. 2009. S.318. ISBN 978-80-89401-03-1.
- [4]. HUDEC, M.. *Organizácia a riadenie malých a stredných podnikov*. 2. vyd Banská Bystrica: UMB EF, 2000. 82 s. ISBN 80-8055-353-X.
- [5]. CHOVANCOVÁ, Božena a kol. *Finančné trhy – nástroje a transakcie*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2014, s. 649 ISBN 978-80-8168-006-9.
- [6]. MAJKOVÁ SOBEKOVÁ M. 2011. *Ako financovať malé a stredné podniky*. Bratislava: Iura Edition, 2011. 228 s. ISBN 978-80-9078-413-3.
- [7]. MARKOVÁ, V. 2000. *Faktory ovplyvňujúce rozvoj malých a stredných podnikov*. Banská Bystrica : UMB EF, 2000. s 124. ISBN 80-8055-166-9.
- [8]. MEDVEĎ, J. a kol. 2013. *Banky, história, teória a prax*. Bratislava : Sprint 2, 2013. 649 s. ISBN 978-80-89393-73-2.
- [9]. MÍKA, Vladimír. *Mikroekonómia*. Žilina: Žilinská univerzita v Žiline. 2005, s. 112 ISBN 80-8070-113-X.
- [10]. ŠULAJOVÁ, I., KRÁLIK, J. 1997. *Podnik v trhovej ekonomike*. Banská Bystrica: UMB. Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov, 1997. 210 s. ISBN 80-8055-057-3.
- [11]. KUPKOVIČ, M. et al. 2003. *Podnikové hospodárstvo*. Bratislava : Sprint dva, 2003. 451s. ISBN 80-88848-71-7.
- [12]. KOLEKTÍV AUTOROV. 2006. *Bankovníctví*. Praha : Bankovní institut VŠ, a. s., 2006. 280 s. ISBN 80-7265-099-8.
- [13]. PAULÍK Dušan a kol.. *Základy financií a meny*. Bratislava: Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave. 2012 S. 181, ISBN 978-80-89600-06-9. 67 s.
- [14]. SOBEKOVÁ-MAJKOVÁ, M. *Možnosti financovania malých a stredných podnikov v SR*. Brno: Tribun EU, 2008, s. 206. ISBN 978-8073-995-904.
- [15]. Vlachynský, K. a kol. 2006. *Podnikové financie*. Bratislava: Wolters Kluwer. 2006. 524 s. ISBN 80-8078-029-3.

- [16]. TIROLE Jean, *The Theory of Corporate Finance*. Princetown: Princetown University Press.2006. s. 636. ISBN 978-0-691-12556-2
- [17]. ŽIVĚLOVÁ, Iva –ZACHOVÁ Jaroslava. *Živnostenské podnikání*. Brno: B.I.B.s, 2002, s. 79. ISBN 80-865751-5-2.

Internetové zdroje:

- [18]. Obchodný zákonník účinný od 1.1.2017 (zákon 513/1991 Zb.). Dostupné na: <http://www.szk.sk/content/szk/_files/legislativa/513_1991_zz_20170101.pdf>. [cit. 3.6.2017]
- [19]. Dostupné online na: <oms.apvv.sk/docs/ncp/bio/smes.doc>. [cit. 6. 2.2017]
- [20]. Dostupné online na: <http://www.sbagency.sk/sites/default/files/image/msp_v_cislach_v_roku_2016_final_v_20_10_2017_002.pdf> [cit. 16.11.2017]
- [21]. Online na: <<https://www.investopedia.com/terms/l/loan.asp>>. [cit. 12.11.2017]
- [22]. PILCH, Ctibor. 2010. K finančnej analýze bonity klienta. In: Finančné trhy, online. Č. 5, 2006. <<http://www.derivat.sk/index.php?PageID=373>>. [cit. 16.11.2017]
- [23]. PILCH, Ctibor. 2010. K finančnej analýze bonity klienta. In: Finančné trhy, online. Č. 2, 2006. <<http://www.derivat.sk/index.php?PageID=305>>. [cit. 16.11.2017]
- [24]. Online na: <<http://www.orsr.sk/vypis.asp?ID=127132&SID=7&P=1>>. [cit. 18.2.2018]
- [25]. Online ne:<<https://www.csob.sk/podnikatelia-firmy#>>. [cit. 18.2.2018]
- [26]. Online na: <<https://www.slsp.sk/sk/biznis/financovanie-investicnych-potrieb>>. [cit. 18.2.2018]
- [27]. Online na: <<https://www.slsp.sk/sk/biznis/financovanie-prevadzkovych-potrieb>>. [cit. 18.2.2018]
- [28]. Online ne:<<https://www.tatrabanka.sk/sk/business/uvery-financovanie.html#business-uvery>>. [cit. 18.2.2018]
- [29]. Online na: <<https://www.een.sk/cosme-program-eu-pre-msp>>. [cit. 18.2.2018]

Iné:

- [30]. Účtovné výkazy podnikateľského subjektu Safety Control, s.r.o.
- [31]. Odporúčanie komisie 2003/361/ES, publikované Official Journal of the European Union L124, 20. mája 2003, s. 36